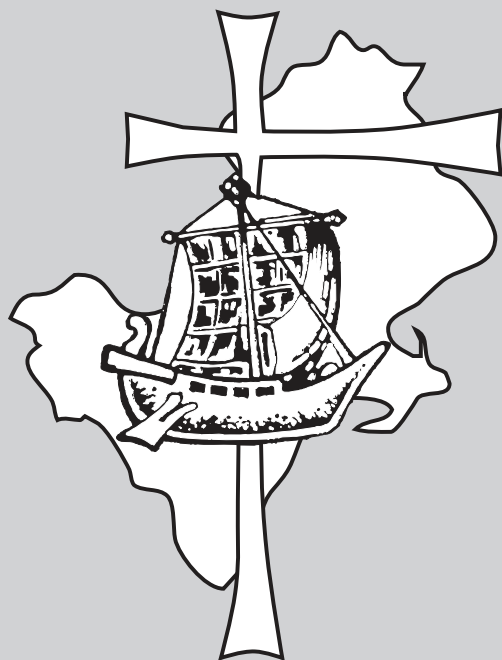

Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

GENER 2020

UMAS

su mutua de seguros

*35 años asegurando instituciones religiosas
y entidades de labor social*

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010- MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es

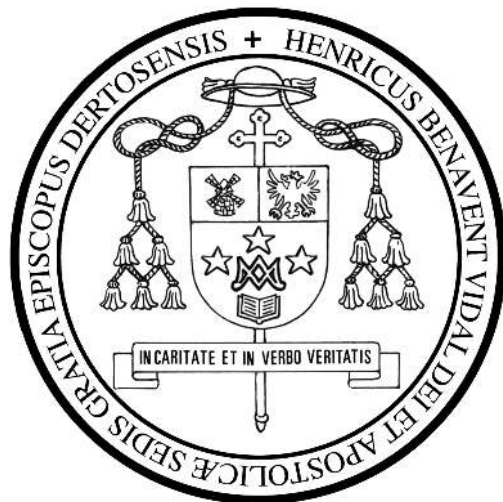
**Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.**

www.gis.cat

**C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa**

**Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat**

Butletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLXI - TOM CXXXIII

Gener 2020

Núm. 1

Sr. Bisbe

Es van prostrar i el van adorar (*PARAULES DE VIDA – 5 gener 2020*)

Les festes de Nadal acaben amb la solemnitat de l'Epifania del Senyor. Segons el relat de l'evangeli de sant Mateu, uns Mags d'Orient es van presentar a Jerusalem preguntant pel lloc on havia nascut "el Rei dels jueus". La història d'aquests personatges va ser llegida des de les afirmacions del salm 72, 10-11 ("Li portaran obsequis les illes i els reis de Tarsís; els reis d'Aràbia i de Sabà li oferiran presents"), i d'Isaïes 60, 3 ("els pobles s'acosten a la teua llum, els reis busquen la claror de la teua albada"). Per això, en la nostra tradició són considerats com Reis Mags. Més enllà d'aquesta curiositat històrica, l'important és el significat simbòlic d'aquests personatges: representen un començament, la posada en marxa de la humanitat cap a Crist. Són els primers d'una llarga processó que travessa tota la història. En ella participen no sols aquells que han trobat Crist, també els qui el cerquen, els qui senten la inquietud de trobar la Veritat i no es queden en les petites seguretats que ens donen les coses que ja tenim. Ells representen el moviment de l'esperit humà cap a Déu, que trobarà la seua meta en Crist; ens revelen també el significat de totes les religions en el pla de diví: totes volen transparentar a eixe Déu que s'ha fet xiquet a Betlem.

El segon element del relat és l'estrela que va guiar als Mags. També sobre ella ha hagut al llarg de la història diferents hipòtesis: una conjunció dels planetes Júpiter, Saturn i Mart entre els anys 7 i 6 abans de Crist; o una supernova, és a dir, una estrela llunyana en la qual es produeix una explosió colossal que fa que al llarg d'algunes setmanes brille intensament. Hi haguera o no un fenomen astronò-

mic extraordinari, l'important és el significat teològic que amaga: la creació també condueix a Déu i provoca en el cor de l'home el desig de posar-se en camí per trobar-lo. El cosmos i els astres no són divinitats: ens parlen de Crist i ens condueixen a Ell.

En la seua cerca els Mags són conduïts a Jerusalem. Allí trobaran el tercer element que els portarà a Crist: els profetes, és a dir, la Revelació de Déu al poble de les promeses, també orienten el camí per a trobar-se amb el Senyor. El Messies havia de nàixer a Betlem. Gràcies a Ell, eixa xicoteta ciutat on també havia nascut el rei David, ha quedat engrandida. Estem davant el vertader Rei dels jueus. Aquest relat ens diu que a qui cerca sincerament, tot el pot conduir a Crist: la creació, les religions de la humanitat, la Revelació feta a Israel.

En arribar, els Mags no van trobar res humanament grandios: van veure al Xiquet amb Maria la seua mare, i postrant-se el van adorar. Aquell de qui parlen els astres, les grans religions i els profetes, és un nen xicotet. En eixa petitesa s'oculta la seua grandesa. I és que Jesús ens mostra que la grandesa de Déu es mostra en la seua capacitat d'ocultar-se en allò que és petit.

Que el Nadal ens ajude a descobrir que allò més gran està en el més senzill.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

La pau com a camí d'esperança (*PARAULES DE VIDA – 12 gener 2020*)

El passat 1 de gener vam celebrar la Jornada Mundial per la Pau. El papa Francesc, en el missatge que ha dirigit a l'Església i a tot el món ens recorda que el bé de la pau, al qual aspira tota la humanitat i és objecte de l'esperança de tot ésser humà, és un bé preciós pel què no hem de deixar de lluitar, ja que el camí que ens porta a ella és un compromís constant en el temps. La humanitat porta en la memòria i en la carn els signes de les guerres i dels conflictes que, amb una capacitat destructiva cada vegada més gran, afecten especialment els més pobres i febles. Davant l'experiència que els conflictes se succeeixen un darrere l'altre, la gran temptació és el descoratjament, la

pèrdua de l'esperança i el pensar que estem davant un ideal pel qual no val la pena lluitar. La virtut de l'esperança no consisteix en una espera passiva, sinó que és una actitud humana que conté una tensió existencial que orienta i sosté el compromís per un món millor. El Papa ens recorda que la meta de la pau és tan gran que justifica l'esforç del camí per a aconseguir-la, per la qual cosa el descoratjament no ha d'envair el cor dels cristians.

En determinats moments podem pensar que la pau depèn únicament de les grans decisions dels poderosos i que el que nosaltres podem fer és irrellevant. Enguany el Papa ens indica algunes actituds en les nostres relacions amb els altres que poden ajudar a crear una cultura de la pau. Des de l'experiència del seu recent viatge al Japó, ens convida a mantenir la memòria dels esdeveniments de la història que han sigut especialment destructius, “no solament per a evitar cometre novament els mateixos errors”, sinó perquè aquesta memòria “constitueixi l'arrel i suggerisca el camí per a les decisions de pau presents i futures”.

El compromís per la pau implica també viure un camí de reconciliació en la comunió fraterna, que ens porte a trobar en el més profund dels nostres cors la força del perdó i la capacitat de reconèixer-nos germans de tots els homes. “Aprendre a viure en el perdó (afirma el Papa) augmenta la nostra capacitat de convertir-nos en dones i homes de pau”.

Un altre camí per a ser constructors d'una cultura de la pau és la conversió ecològica, que ens porta a combatre la falta de respecte per la casa comuna i l'explotació abusiva dels recursos naturals. Aquests no són eines per al benefici immediat d'uns pocs, sinó un do de Déu a la humanitat perquè tots puguem viure dignament i en pau. La conversió ecològica ens ha de portar a una nova mirada sobre la vida considerant la generositat del Creador que ens donà la terra, i ens recorda l'alegre sobrietat en el compartir. Vivint d'aquesta manera es transformen les relacions amb els altres i se sembla la pau.

Aquesta no s'aconsegueix si no s'espera. No deixem de creure en la possibilitat d'assolir-la, i que els nostres xicotets gestos ajuden a crear una cultura que ens porte a ella.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Preguem per la unitat dels cristians (PARAULES DE VIDA – 19 gener 2020)

Des del passat dia 18 i fins al pròxim 25, festa de la Conversió de l'apòstol sant Pau, els cristians de diferents esglésies i confessions ens unim per celebrar la *Setmana d'oració per la unitat dels cristians*. En un món en el qual les divisions entre les persones moltes vegades s'accentuen, el fet que les diferents confessions, que sentim el pes dels distanciaments que han anat apareixent entre nosaltres al llarg dels segles, ens reunim a pregar és un signe que ens ha de portar a pensar que no podem resignar-nos a acceptar les divisions i enfrontaments entre les persones, els pobles i les esglésies com quelcom inevitable. Per això l'oració en comú és, en primer lloc, una expressió de què no volem acceptar que allò que ens separa és definitiu i que anhelem arribar a superar-ho.

En demanar al Pare el do de la unitat no expressem únicament un desig humà, sinó que ens unim a l'oració que Crist li va dirigir abans de la seua passió i la fem nostra. En l'oració sacerdotal que trobem en el capítol 17 de l'evangeli de Joan, el Senyor expressa en forma de pregària les motivacions profundes que l'han acompanyat durant tota la vida i que també porta en el cor en el moment en què morirà: Ell va viure i va morir per a manifestar el nom de Déu i, d'aquesta manera, dur a terme l'obra que li havia encomanat, i així el Pare seria glorificat. En el moment en què durà a compliment la seua missió, demana pels seus deixebles i per tots els qui creuran gràcies al seu testimoniatge, “perquè siguin u”. En demanar junts el do de la unitat fem nostre un anhel profund del cor de Crist.

En aquesta oració el Senyor ens recorda que és la unitat el que possibilitarà que “el món crega”. La relació entre la unitat i l'evangelització és molt profunda. La missió de l'Església, ens ha recordat el Concili Vaticà II, és ser signe i instrument de la unió de l'home amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà. Per això tots tenim el deure de treballar perquè la família humana arribe a convertir-se en família dels fills de Déu. Les divisions no són sol un antitestimoniatge, sinó quelcom que contradiu la naturalesa més profunda del que ha de ser l'Església i l'essencial de la seua missió.

El lema que ens acompanyarà enguany és una frase del llibre dels Fets dels Apòstols, en la qual sant Pau descriu com ell i els qui es dirigien a Roma van ser acollits pels habitants de Malta després que naufragués el vaixell en el qual viatjaven: “Ens tractaren amb una

humanitat poc corrent” (28, 2). Gràcies a aquesta hospitalitat en un moment de dificultat, les tensions entre ells es van superar i el missatge de l’Evangeli va arribar a Malta. L’acolliment mutu i l’ajuda fraterna en moments de dificultat és el que fa possible superar els prejudicis que ens incomuniquen, que creixi la germanor entre nosaltres i que el missatge de l’Evangeli es difongui en el nostre món. Per això us convido a participar en la pregària ecumènica que celebrarem divendres que ve en la parròquia de l’Ampolla, juntament amb altres cristians que no pertanyen a l’Església Catòlica.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Diumenge de la Paraula de Déu (*PARAULES DE VIDA – 26 gener 2020*)

El passat 30 de setembre, memòria litúrgica de sant Jeroni, el papa Francesc va publicar la Carta apostòlica *Aperuit illis* en la qual institueix el Diumenge de la Paraula de Déu, que cada any se celebrarà el tercer diumenge del Temps Durant l’Any. El títol d’aquest document pontifici està pres del relat de l’aparició del Senyor Resuscitat als apòstols i deixebles, que trobem en el capítol 24 de l’evangeli de sant Lluc. Després de mostrar-los les mans i els peus, menjar amb ells un tros de peix rostit i explicar-los el sentit del que havia succeït –“era necessari que es complís tot l’escrit en la Llei de Moisès i en els Profetes i Salms sobre mi” (24, 44)-, el Senyor, ens narra l’Evangalista, “els va obrir l’enteniment per a comprendre les Escripures” (24, 45). A la llum d’allò que li havia succeït a Crist es revela el sentit ple de la Sagrada Escripura.

El Papa vol que els catòlics prenguem una consciència cada vegada més intensa de la importància que la Paraula de Déu té en la vida i en la missió de l’Església. “La Bíblia (afirma el Papa en la Carta Apostòlica) no pot ser sol patrimoni d’alguns, i molt menys una col·lecció de llibres per a uns pocs privilegiats. Pertany, en primer lloc, al poble convocat per a escoltar-la i reconèixer-se en aquesta Paraula... La Bíblia és el llibre del poble del Senyor que en escoltar-lo passa de la dispersió i la divisió a la unitat. La Paraula de Déu uneix als creients i els converteix en un sol poble” (n. 4).

El coneixement de la Sagrada Escripura ens porta a un coneixement més profund i a un amor més intens a Jesucrist. Sant Jeroni, en el seu *Comentari al llibre del profeta Isaïes* afirma: “La ignorància de les Escripures és ignorància de Crist”. Per això, tots els cristians hauríem de tenir el desig de conèixer més profundament l’Escripura. Però això no és prou, perquè la Bíblia és el llibre del Poble de Déu i ha estat escrita perquè els creients l’escoltem junts. En la tradició de l’Església Catòlica s’ha insistit molt en la necessitat de participar en l’Eucaristia dominical. Aquesta obligació implica quelcom més que assistir a la celebració per complir un precepte. Es tracta de l’aliment que tot cristià necessita per a mantenir viva la seua fe. Però no hem d’oblidar que aquest aliment se’ns ofereix tant en la taula de la Paraula de Déu com en la taula de l’Eucaristia. Les dues són necessàries per a nodrir la nostra vida cristiana i per a la vida de l’Església. El dia del Senyor els cristians ens reunim per a escoltar junts la Paraula de Déu i participar del Banquet Eucarístic.

L’Església no s’anuncia a si mateixa, sinó que la seua missió és predicar l’Evangeli. Per això, el coneixement de la Paraula de Déu és l’element essencial, tant per a l’evangelització com per a la transmissió de la fe: ha d’inspirar totes les activitats evangelitzadores que realitzem en les nostres parròquies i comunitats. Una predicació o una catequesi que no estiga inspirada en la Paraula de Déu o que no porte a una comprensió més profunda d’aquesta, fàcilment es converteix en ideologia. Per això us convido a què la celebració d’aquest Diumenge de la Paraula desperte en tots nosaltres una estima més forta de la Sagrada Escripura.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Se postraron y lo adoraron
(PALABRAS DE VIDA – 5 enero 2020)

Las fiestas de Navidad terminan con la solemnidad de la Epifanía del Señor. Según el relato del evangelio de san Mateo, unos Magos de Oriente se presentaron en Jerusalén preguntando por el lugar donde había nacido “el Rey de los judíos”. La historia de estos personajes fue leída desde las afirmaciones del salmo 72, 10-11 (“Que los reyes de Tarsis y de las islas le paguen tributo, que los reyes de

Saba y de Arabia le ofrezcan sus dones”), y de Isaías 60, 3 (“Caminarán los pueblos a tu luz, los reyes al resplandor de tu aurora”). Por esto, en nuestra tradición son considerados como Reyes Magos. Más allá de esta curiosidad histórica, lo importante es el significado simbólico de estos personajes: representan un comienzo, la puesta en marcha de la humanidad hacia Cristo. Son los primeros de una larga procesión que atraviesa toda la historia. En ella participan no solo aquellos que han encontrado a Cristo, también quienes lo buscan, los que sienten la inquietud de encontrar la Verdad y no se quedan en las pequeñas seguridades que nos dan las cosas que ya tenemos. Ellos representan el movimiento del espíritu humano hacia Dios, que alcanzará su meta en Cristo; nos desvelan también el significado de todas las religiones en el plan de Dios: todas quieren transparentar a ese Dios que se ha hecho niño en Belén.

El segundo elemento del relato es la estrella que guió a los Magos. También sobre ella ha habido a lo largo de la historia distintas hipótesis: una conjunción de los planetas Júpiter, Saturno y Marte entre los años 7 y 6 antes de Cristo; o una supernova, es decir, una estrella lejana en la que se produce una explosión colosal que hace que a lo largo de algunas semanas brille intensamente. Hubiera o no un fenómeno astronómico extraordinario, lo importante es el significado teológico que encierra: la creación también conduce a Dios y provoca en el corazón del hombre el deseo de ponerse en camino para encontrarlo. El cosmos y los astros no son divinidades: nos hablan de Cristo y nos conducen a Él.

En su búsqueda los Magos son conducidos a Jerusalén. Allí encontrarán el tercer elemento que los llevará a Cristo: los profetas, es decir, la Revelación de Dios al Pueblo de las promesas, también orientan el camino para encontrarse con el Señor. El Mesías tenía que nacer en Belén. Gracias a Él, esa pequeña ciudad en la que también había nacido el rey David, ha quedado engrandecida. Estamos ante el verdadero Rey de los judíos. Este relato nos dice que a quien busca sinceramente, todo le puede conducir a Cristo: la creación, las religiones de la humanidad, la Revelación hecha a Israel.

Al llegar, los Magos no encontraron nada humanamente grandioso: vieron al Niño con María su madre, y postrándose le adoraron. Aquel de quien hablan los astros, las grandes religiones y los profetas, es un niño pequeño. En esa pequeñez se oculta su grandeza. Y es que Jesús nos muestra que la grandeza de Dios se muestra en su capacidad para ocultarse en lo pequeño.

Que la Navidad nos ayude a descubrir que lo más grande está en lo más sencillo.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

La paz como camino de esperanza
(PALABRAS DE VIDA – 12 enero 2020)

El pasado 1 de enero celebramos la Jornada Mundial por la Paz. El papa Francisco, en el mensaje que ha dirigido a la Iglesia y a todo el mundo nos recuerda que el bien de la paz, al que aspira toda la humanidad y es objeto de la esperanza de todo ser humano, es un bien precioso por el que no debemos dejar de luchar, ya que el camino que nos lleva a ella es un compromiso constante en el tiempo. La humanidad lleva en su memoria y en su carne los signos de las guerras y de los conflictos que, con una capacidad destructiva cada vez más grande, afectan especialmente a los más pobres y débiles. Ante la experiencia de que los conflictos se suceden uno tras otro, la gran tentación es el desánimo, la pérdida de la esperanza y el pensar que estamos ante un ideal por el que no vale la pena luchar. La virtud de la esperanza no consiste en una espera pasiva, sino que es una actitud humana que contiene una tensión existencial que orienta y sostiene nuestro compromiso por un mundo mejor. El Papa nos recuerda que la meta de la paz es tan grande que justifica el esfuerzo del camino para alcanzarla, por lo que el desánimo no debe invadir el corazón de los cristianos.

En determinados momentos podemos pensar que la paz depende únicamente de las grandes decisiones de los poderosos y que lo que nosotros podemos hacer es irrelevante. Este año el Papa nos indica algunas actitudes en nuestras relaciones con los otros que pueden ayudar a crear una cultura de la paz. Desde la experiencia de su reciente viaje al Japón, nos invita a mantener la memoria de los acontecimientos de la historia que han sido especialmente destructivos, “no solo para evitar cometer nuevamente los mismos errores”, sino para que esta memoria “constituya la raíz y sugiera el camino para las decisiones de paz presentes y futuras”.

El compromiso por la paz implica también vivir un camino de reconciliación en la comunión fraterna, que nos lleve a encontrar en

lo más profundo de nuestros corazones la fuerza del perdón y la capacidad de reconocernos hermanos de todos los hombres. “Aprender a vivir en el perdón (afirma el Papa) aumenta nuestra capacidad de convertirnos en mujeres y hombres de paz”.

Otro camino para ser constructores de una cultura de la paz es la conversión ecológica, que nos lleva a combatir la falta de respeto por la casa común y la explotación abusiva de los recursos naturales. Estos no son herramientas para el beneficio inmediato de unos pocos, sino un don de Dios a la humanidad para que todos puedan vivir dignamente y en paz. La conversión ecológica nos debe llevar a una nueva mirada sobre la vida considerando la generosidad del Creador que nos dio la tierra, y nos recuerda la alegre sobriedad en el compartir. Viviendo de este modo se transforman las relaciones con los demás y se siembra la paz.

Esta no se logra si no se la espera. No dejemos de creer en la posibilidad de alcanzarla, y que nuestros pequeños gestos ayuden a crear una cultura que nos lleve a ella.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Oremos por la unidad de los cristianos (PALABRAS DE VIDA – 19 enero 2020)

Desde el pasado día 18 y hasta el próximo 25, fiesta de la Conversión del apóstol san Pablo, los cristianos de distintas Iglesias y confesiones nos unimos para celebrar la *Semana de oración por la unidad de los cristianos*. En un mundo en el que las divisiones entre las personas muchas veces se acentúan, el hecho de que las diferentes confesiones, que sentimos el peso de los distanciamientos que han ido apareciendo entre nosotros a lo largo de los siglos, nos reunamos a orar es un signo que nos debe llevar a pensar que no podemos resignarnos a aceptar las divisiones y enfrentamientos entre las personas, los pueblos y las iglesias como algo inevitable. Por ello la oración en común es, en primer lugar, una expresión de que no queremos aceptar que lo que nos separa es definitivo y que anhelamos llegar a superarlo.

Al pedir al Padre el don de la unidad no expresamos únicamente un deseo humano, sino que estamos uniéndonos a la oración que Cristo le dirigió antes de su pasión y la hacemos nuestra. En la oración sacerdotal que encontramos en el capítulo 17 del evangelio de Juan, el Señor expresa en forma de plegaria las motivaciones profundas que le han acompañado durante toda su vida y que también lleva en el corazón en el momento en que morirá: Él vivió y murió para manifestar el nombre de Dios y, de este modo, llevar a cabo la obra que le había encomendado, y así el Padre sería glorificado. En el momento en que llevará a cumplimiento su misión, pide por sus discípulos y por todos los que creerán gracias a su testimonio, “para que sean uno”. Al pedir juntos el don de la unidad hacemos nuestro un anhelo profundo del corazón de Cristo.

En esta oración el Señor nos recuerda que es la unidad lo que posibilitará que “el mundo crea”. La relación entre la unidad y la evangelización es muy profunda. La misión de la Iglesia, nos ha recordado el Concilio Vaticano II, es ser signo e instrumento de la unión del hombre con Dios y de la unidad de todo el género humano. Por ello, todos tenemos el deber de trabajar para que la familia humana llegue a convertirse en familia de los hijos de Dios. Las divisiones no son solo un anti-testimonio, sino algo que contradice la naturaleza más profunda de lo que debe ser la Iglesia y lo esencial de su misión.

El lema que nos acompañará este año es una frase del libro de los Hechos de los Apóstoles, en la que san Pablo describe cómo él y los que se dirigían a Roma fueron acogidos por los habitantes de Malta después de que naufragara el barco en el que viajaban: “Nos trataron con una solicitud poco común” (28, 2). Gracias a esta hospitalidad en un momento de dificultad, las tensiones entre ellos se superaron y el mensaje del Evangelio llegó a Malta. La acogida mutua y la ayuda fraterna en momentos de dificultad es lo que hace posible superar los prejuicios que nos incomunican, que crezca la fraternidad entre nosotros y que el mensaje del Evangelio se difunda en nuestro mundo. Por ello, os invito a participar en la plegaria ecuménica que celebraremos el próximo viernes en la parroquia de la Ampolla, junto con otros cristianos que no pertenecen a la Iglesia Católica.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Domingo de la Palabra de Dios (PALABRAS DE VIDA – 26 enero 2020)

El pasado 30 de septiembre, memoria litúrgica de san Jerónimo, el papa Francisco publicó la Carta apostólica *Aperuit illis* en la que instituye el Domingo de la Palabra de Dios, que cada año se celebrará el tercer domingo del Tiempo Ordinario. El título de este documento pontificio está tomado del relato de la aparición del Señor Resucitado a los apóstoles y discípulos, que encontramos en el capítulo 24 del evangelio de san Lucas. Después de mostrarles las manos y los pies, comer con ellos un trozo de pescado asado, y explicarles el sentido de lo que había sucedido -“era necesario que se cumpliera todo lo escrito en la Ley de Moisés y en los Profetas y Salmos acerca de mí” (24, 44)-, el Señor, nos narra el Evangelista, “les abrió el entendimiento para comprender las Escrituras” (24, 45). A la luz de lo acontecido en Cristo se revela el sentido pleno de la Sagrada Escritura.

El Papa quiere que los católicos tomemos una conciencia cada vez más intensa de la importancia que la Palabra de Dios tiene en la vida y en la misión de la Iglesia. “La Biblia (afirma el Papa en la Carta Apostólica) no puede ser solo patrimonio de algunos, y mucho menos una colección de libros para unos pocos privilegiados. Pertenecce, en primer lugar, al pueblo convocado para escucharla y reconocerse en esa Palabra... La Biblia es el libro del pueblo del Señor que al escucharlo pasa de la dispersión y la división a la unidad. La Palabra de Dios une a los creyentes y los convierte en un solo pueblo” (n. 4).

El conocimiento de la Sagrada Escritura nos lleva a un conocimiento más profundo y a un amor más intenso a Jesucristo. San Jerónimo, en su *Comentario al libro del profeta Isaías* afirma: “La ignorancia de las Escrituras es ignorancia de Cristo”. Por ello, todos los cristianos deberíamos tener el deseo de conocer más profundamente la Escritura. Pero esto no basta, porque la Biblia es el libro del Pueblo de Dios y ha sido escrita para que los creyentes la escuchemos juntos. En la tradición de la Iglesia Católica se ha insistido mucho en la necesidad de participar en la Eucaristía dominical. Esta obligación implica algo más que asistir a la celebración para cumplir un precepto. Se trata del alimento que todo cristiano necesita para mantener viva su fe. Pero no debemos olvidar que ese alimento se nos ofrece tanto en la mesa de la Palabra de Dios como en la mesa

de la Eucaristía. Las dos son necesarias para nutrir nuestra vida cristiana y para la vida de la Iglesia. El día del Señor los cristianos nos reunimos para escuchar juntos la Palabra de Dios y participar del Banquete Eucarístico.

La Iglesia no se anuncia a sí misma, sino que su misión es predicar el Evangelio. Por ello, el conocimiento de la Palabra de Dios es el elemento esencial, tanto para la evangelización como para la transmisión de la fe: debe inspirar todas las actividades evangelizadoras que realizamos en nuestras parroquias y comunidades. Una predicación o una catequesis que no esté inspirada en la Palabra de Dios o que no lleve a una comprensión más profunda de la misma, fácilmente se convierte en ideología. Por ello os invito a que la celebración de este Domingo de la Palabra despierte en todos nosotros una estima más fuerte de la Sagrada Escritura.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Activitats
de l'Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent i Vidal,
bisbe de Tortosa.

Gener 2020

- 7.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 8.- Despatxa assumptes en la cúria i es reuneix amb el Col·legi de Consultors.
- 9-10.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 11.- Morella: es reuneix amb els sacerdots de la comarca dels Ports.
- 12.- Parròquia *Santíssima* Trinitat, de Sant Carles de la Ràpita: presideix la Missa d'exèquies de la Sra. Pilar Talarn Julià, mare del M.I. Rev. Carlos Garcia Talarn.
- 13-15.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 16.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Tortosa, Seminari diocesà: presideix la reunió d'arxiprestes i delegats diocesans.
- 17.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.

- 18.- Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Forcall: presideix la solemne Eucaristia en honor a Sant Antoni Abat.
- 19.- Tortosa, col.legi *Sagrada Família*: presideix l'Eucaristia en la festa patronal del col.legi diocesà.
- 21-22.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 25.- Tortosa, Seminari diocesà: participa amb una xerrada en la Jornada diocesana per a catequistes i presideix la reunió del Consell diocesà de Càritas.
- 26.- Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Gandesa: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 30.- Parròquia *Sants Joans*, de Quatretonda: presideix l'Eucaristia d'exèquies del seu pare, Sr. Vicent Benavent i Benavent.

Secretaria General

Disposicions a recordar Any 2020

A) Disposicions Generals

1. Codi de Dret Canònic.

Als despatxos parroquials ha d'haver-hi sempre a mà un exemplar del Codi de Dret Canònic.

2. Butlletí oficial del bisbat.

És l'òrgan oficial de la Diòcesi, que publica els documents i intervencions del Bisbe en la seva funció de Magisteri, els decrets o disposicions referents a l'acció pastoral, de govern i administració, i els comunicats de la Santa Seu, Conferència Episcopal Espanyola, Tarraconense, i legislació civil, que afecten a la vida de la comunitat eclesial diocesana.

Estan obligats a rebre'l, i després enquadernar-lo, la Catedral, el Seminari, les Parròquies i les Comunitats Religioses. El preu de la subscripció per al present any 2020 és de 45 euros. Es recomana la subscripció a tots els sacerdots, rectors, vicaris parroquials, capellans, etc. Els exemplars de cada any, un cop enquadernats, es guardaran als arxius corresponents.

El Butlletí està obert a publicar en les seves pàgines les informacions, cròniques, notícies d'interès general o particular, relacionades amb els arxiprestats, parròquies, comunitats religioses, associacions, etc. sempre que s'enviïn al director del Butlletí amb temps suficient.

3. Relatio: De statu Dioecesis Dertosensis

Els rectors de les parròquies han d'enviar al Bisbat el full "*De statu Dioecesis Dertosensis*" en el que s'informa de les estadístiques de l'any anterior referents a la vida sacramentària (baptismes, primeres comunions, confirmacions, uncions de malalts, matrimonis) de les exèquies, catequesi i grups de formació, així com del nombre i horaris de Misses i de la participació dels fidels. Aquest full, necessari per les informacions que el bisbat envia a la Secretaria d'Estat i a la Conferència Episcopal Espanyola, cal enviar-lo no més tard del dia 16 de gener.

4. Arxius i assentaments en llibres parroquials.

Recordem als rectors de parròquies que:

- a) Cal tenir molta cura de l'arxiu parroquial per tal d'evitar la pèrdua o destrucció dels documents que s'hi guarden.
- b) Cada cop és més necessari, per les repercussions futures, procedir amb diligència a l'hora de complimentar els diferents assentaments, anotacions i altres tràmits administratius parroquials. En cas de dubte, si us plau, consulteu a la Secretaria General.
- c) Recordem la "nota sobre obertura i tancament", publicada al Butlletí de l'any 2003, dels llibres parroquials que menciona el Codi de Dret Canònic, és a dir, els de Baptismes, Matrimonis i Defuncions (c. 535,§) així com també el de Confirmacions, segons pràctica consuetudinària entre nosaltres. Reproduïm la nota a continuació.

4.1.- Obertura de llibres nous.

Tots els Llibres sacramentals han d'anar "oficialitzats" des del Bisbat, tant els ja enviats com els que es sol·liciten posteriorment.

Tot Rector (o Administrador Parroquial) diligenciarà l'obertura dels quatre Llibres Parroquials (Baptismes, Confirmacions, Matrimonis, Defuncions) de la forma següent:

- a) S'ompliran, a la primera pàgina impresa del Llibre, les dades d'identificació: Diòcesi, Parròquia, Població, Número (el que correspongui a l'ordre de l'Arxiu Parroquial).
- b) S'identificarà al lloc extern del Llibre tancat el número d'ordre corresponent al Llibre per a la seva localització al prestatge.
- c) Es completaran les dades d'identificació de Parròquia i Població a la "Diligència de reconeixement oficial" que porta des del Bisbat.
- d) S'ompliran les dades de "Diligència d'obertura"

4.2.-Tancament de Llibres antics.

Per al tancament de Llibres Sacramentals antics, actualment en ús, es procedirà de la següent manera:

- a) Es complimentarà la corresponent "Diligència de tancament" del Llibre amb l'imprès corresponent.
- b) Aquest imprès, un cop complimentat, s'adherirà (amb pegament, no grapes) al lloc (part interior) de la pàgina de l'última partida inscrita al Llibre.
- c) A partir de l'última inscripció es traçarà una ratlla en diagonal sobre cada una de les restants partides fins el final del Llibre.
- d) **Important!** En el cas de què hi hagi inscripcions sacramentals pendents d'assentament: es fotocopiarà una pàgina d'inscripció en blanc del Llibre nou; es farà assentament de la inscripció pendent; s'adherirà aquest full (o fulls) al final del Llibre antic i s'adherirà la "Diligència de tancament" del Llibre tal com s'ha exposat a l'apartat anterior, lletra b).

5. Confraries i associacions de fidels

Al Butlletí Oficial del Bisbat (BOB) de l'any 2015, pp. 735-740, trobareu la Documentació que cal presentar al Registre d'Entitats

Religioses (RER) del ministeri de Justícia, per la inscripció, modificació d'estatuts o de representants legals i cancel·lació tant d'ASOCIACIONS com de FUNDACIONS canòniques

6. Abandonament de la fe catòlica.

Cal distingir entre “exercir el dret d’oposició i/o cancel·lació de dades” i el fet “abandonar la fe catòlica” (apostatar). Sovint es confon.

1.- **Pel que fa al dret d’oposició i cancel·lació de dades**, del que en parla la llei orgànica 15/1999, cal recordar que els llibres de Baptismes i els altres llibres sacramentals no són fitxers en el sentit en què es consideren en la llei O. 15/1999; per la qual cosa no estan subjectes a la legislació en matèria de protecció de dades. [Cf. Sentència de 19 de setembre de 2008 del Tribunal Suprem, confirmada per la del 10 d’octubre de 2008]. També el Tribunal Constitucional s’ha pronunciat, no admetent el recurs d’empara 9929-2008 promogut per l’Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), en contencions sobre cancel·lació de dades que contenen els llibres sacramentals [Auto 20/2011, de 28 febrer 2011.- BOE, núm.75, dimarts 29 de març de 2011, Sec TC. Pàg. 188]. No es pot fer, doncs, cap anotació marginal en aquest sentit. Molt menys, eliminar o cancel·lar les dades.

2.- **En relació a l’apostasia**, també ha variat la normativa eclesiàstica en aquesta matèria. Fins al 2009, es requeria un “acte formal” a l’hora d’acceptar la defecció de l’Església, o apostasia. [Cfr. Consell Pontifici per als textos legislatius. Comunicat sobre el “*actus formalis defectionis ab Ecclesia catholica*” de 13 de març de 2006]. Aquest “acte formal de separació de l’Església” ha estat suprimit al Codi de Dret Canònic [c. 1086 § 1; c. 1117; c. 1124]. No existeix, doncs, aquest requisit des del 26 d’octubre de 2009 [Cf. Carta apostòlica en forma de “*Motu proprio*” *Omnium in mentem*. publicat al nostre BOBT, 2010, pp. 68-71]; amb la qual cosa, l’apostasia queda relegada a l’actitud personal de cadascú. Segueix, però, sent veritat que l’apostasia consisteix a “rebutjar totalment la fe cristiana” [c. 751]. Un cristià pot ser apòstata, però no per acte formal. Com apòstata, incorrerà en l’excomunió *latae sententiae*, és adir, de forma automàtica [c. 1364, §1] amb totes les conseqüències d’una excomunió. Són aquestes: Exclusió dels sagraments (cc. 1331 §1 2n, i 915).

Privació de les exèquies eclesiàstiques, si no s'ha donat algun senyal de penediment abans de la mort (c 1184 §1). Exclusió de ser padrí/madrina en el baptisme i en la confirmació (cc. 874 §1 4t, i 893 §1). Necessitat de llicència de l'Ordinari del lloc perquè pugui ser admès al matrimoni canònic (c. 1071 §1 5è)

Consultat el cas a la Comissió Jurídica de la Conferència Episcopal Espanyola, ens va dir que, havent estat suprimit "l'acte formal de defecció de l'Església", no es pot exigir aquesta formalitat als qui demanen un reconeixement de la seva defecció o apostasia.

3.- Davant d'aquesta problemàtica, com ja fèiem fins ara, és convenient que les peticions de cancel·lació de dades i d'apostasia que arribin a les parròquies les remeti el Rector a la Secretaria General del Bisbat, sempre que l'interessat sigui resident al territori diocesà. Si està domiciliat en territori d'una altra diòcesi, se'l pot remetre a ella directament, perquè és el domicili, no el lloc on va estar batejat, el que determina quina diòcesi ho ha de fer. Si fa el cas, el Secretari General rebrà la sol·licitud i contestarà. Res més. No caldrà fer cap nota marginal al llibre de Baptismes, com recomanen els nostres bisbes. Això no obstarà per a què, des de la Secretaria General, es pugui "informar" a la parròquia, la qual guardarà la informació, de forma secreta, per aplicar-la, en compliment de les conseqüències que es deriven segons el Dret Canònic.

7.- Orientacions de la CEE sobre els llibres sacramentals parroquials ¹

Com ja vam informar al BOBT, 2010, pp. 321-326, la XCVa. Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola, de 23 d'abril de 2010, va aprovar un text orientatiu sobre els llibres sacramentals. El reproduïm aquí per tal de tenir-lo a mà al despatx parroquial.

La Iglesia, que ha sido adelantada en el moderno Derecho registral, tiene que seguir velando para asegurar la exactitud y conservación de sus Registros, así como para garantizar su función de dar la

1 Atenció! Cal tenir molta cura a l'hora d'acceptar ofertes d'informatització dels llibres sacramentals. Encara que la Conferència Episcopal Espanyola només orienta i aconsella, les seves orientacions tenen el sentit d'avisar-nos per tal de no caure en el perill de què, un cop digitalitzats, els llibres siguin considerats "fixters" i, per tant, estiguin sotmesos a la llei de Protecció de dades.

necesaria publicidad a los datos en ellos contenidos, y facilitar su acceso a quienes tengan un interés legítimo.

Los modernos medios de reproducción y comunicación facilitan sobremanera la posibilidad de falsificación de documentos o su manipulación, así como su difusión indiscriminada, con el consiguiente peligro de atentar contra la seguridad jurídica y el derecho a la intimidad de los fieles.

Uno de los derechos reconocidos a todos los fieles es el derecho a la protección de su propia intimidad (cf. c. 220). Por eso la Iglesia siempre ha procurado que los datos personales de los fieles que obran en su poder a través de los diversos libros parroquiales, fueran diligentemente custodiados y sólo se pudieran proporcionar a quienes tuvieran un interés legítimo en su conocimiento (cf. cc. 383, 384 y 470 CIC'17). Coincide en esto con la moderna sensibilidad que ha llevado a muchos países a crear las respectivas Agencias de Protección de Datos Personales.

Asegurar la permanencia e inalterabilidad de los datos, así como su oportuna confidencialidad, aconseja que los registros parroquiales se sigan llevando en los libros tradicionales. En efecto, no es seguro que los medios técnicos actuales garanticen la permanencia de los datos recogidos y editados por medios informáticos.² Además, la llevanza tradicional constituye una garantía ulterior para salvaguardar su genuina naturaleza, puesto que su informatización podría hacerlos susceptibles, en determinados casos, de calificarlos como ficheros, sujetos a una normativa estatal ajena a su verdadero carácter, que no sólo es jurídico e histórico, sino también pastoral.

Aunque sean muchos los celosos pastores que ya observen las cautelas pertinentes, la Conferencia Episcopal, ha considerado conveniente emanar las presentes Orientaciones de modo que se facilite a los párrocos unos criterios uniformes en un tema tan importante.

2 Atención a las ofertas de informatización-digitalización de los libros sacramentales. Aunque la C.E.E. sólo aconseja y orienta, sus consejos tienen sentido para no caer en el peligro de que, una vez digitalizados, los libros sacramentales sean considerados “ficheros” y, por tanto, estén sometidos a la ley de protección de datos.

7.1.- De los libros sacramentales y sus responsables.

1. En cada Parroquia se han de llevar los libros sacramentales establecidos por el Derecho, al menos el de Bautismos, Matrimonios, Difuntos (cf. c. 535 § 1) y Confirmaciones (cf. I Decreto CEE, art. 5).
2. El encargado de los libros sacramentales parroquiales es el Párroco. El Párroco puede delegar esta función en un Vicario Parroquial. Para que otra persona distinta del Vicario Parroquial ostente esa responsabilidad deberá tener delegación escrita del Sr. Obispo o Vicario General.
3. Sólo las personas a las que se refiere el número anterior están legitimadas para firmar las partidas sacramentales.
4. Los libros sacramentales forman parte de los archivos parroquiales protegidos por lo establecido en el artículo I.6 del Acuerdo sobre Asuntos Jurídicos entre la Santa Sede y el Estado español, por lo que se puede denegar el acceso a cualquier autoridad civil no autorizada por el Ordinario.
5. Los libros sacramentales no son ficheros, en el sentido del artículo 3 b) de la Ley Orgánica 15/1999 de Protección de Datos de Carácter Personal, por lo que no hay que comunicar su existencia al Registro General de Protección de Datos.
6. Se aconseja vivamente que los libros parroquiales que en el momento de su cierre tengan una antigüedad superior a los cien años se depositen en el Archivo histórico diocesano, sin perjuicio de la propiedad, que seguirá siendo de la parroquia, y se acreditará mediante el correspondiente certificado, que se unirá al Inventario parroquial.

7.2.- De las anotaciones y notas marginales.

7. Las anotaciones en los libros sacramentales contendrán todos los datos previstos en la legislación tanto general como particular (cf. cc. 877, 895, 1121, etc.).
8. En el libro de Bautismos, en su caso, se efectuarán notas marginales en las que se haga constar la recepción de la Confirmación, y lo referente al estado de los fieles por razón del matrimonio, de la adopción, del orden sagrado, de la

profesión perpetua en un instituto religioso y del cambio de rito (cf. c. 535 § 2).

9. En el libro de Matrimonios, en su caso, se efectuarán notas marginales en las que se haga constar, de forma sucinta, la convalidación, la declaración de nulidad o la resolución pontificia de disolución de matrimonio rato y no consumado.

7.3.- Llevanza de los libros.

10. Los libros, en soporte de papel, podrán ser libros ordinarios de registro, o bien editados con esta finalidad. En todo caso se excluyen los libros formados por impresos editados y cumplimentados por ordenador.
11. Es necesario que el Párroco dé comienzo y cierre a todo libro sacramental. Para darle comienzo debe señalarse este hecho brevemente en su primer folio, haciendo constar la fecha, los datos identificativos esenciales del Encargado del libro, número de páginas del libro, etc. Igualmente al darle cierre, pero en la siguiente página a la última escrita. En ambos casos se debe fechar, firmar y sellar la página correspondiente.
12. Los datos han de escribirse con rotulador de tinta líquida o pluma estilográfica, nunca con bolígrafos ordinarios o derivados.
13. Si al extender un extracto o certificado, no se conoce alguno de los datos solicitados, el espacio (también en el caso de notas marginales) no se debe dejar en blanco, sino cruzarse con una línea diagonal con el fin de evitar una eventual manipulación.
14. Si dentro de un libro se han dejado involuntariamente una o varias páginas en blanco, deben anularse cubriéndolas de lado a lado mediante una única raya en diagonal, con la misma finalidad expresada en el número anterior.
15. En el caso de que al inscribir, anotar, o certificar se haya cometido algún error material, no debe sobrescribirse o utilizar líquidos de borrar, sino invalidar la palabra o palabras incorrectas trazando una leve línea recta sobre ellas y delimitarlas entre paréntesis para, a continuación, indicar, siem-

pre en nota a pie de página, la validez de la corrección con la palabra «Vale», firmando posteriormente la nota. En caso contrario podría ponerse en duda su autenticidad.

16. El documento sólo quedará validado con la firma manuscrita, legible, y el sello de la Parroquia.
17. Es aconsejable el uso de tinta de color para el tampón de sellado. Es necesario que la impronta del sello se superponga a una parte de la firma o del texto con el fin de prevenir posibles manipulaciones.
18. Los datos requeridos en los libros sacramentales han de ser cumplimentados con extrema diligencia, a mano y con letra clara y legible, incluyendo los correspondientes índices ordenados alfabéticamente por apellidos. Sólo estos manuscritos tienen valor oficial.
19. Para cualquier rectificación o alteración de partidas, sean errores, omisiones o cambios efectuados en el Registro Civil, se requiere la autorización del Ordinario. Cada cambio o alteración se hará constar en la partida consignando, al menos, la referencia del documento que acredite dicha modificación.

7.4.- Expedientes matrimoniales.

20. Todos los expedientes matrimoniales deben conservarse en el archivo parroquial. Una vez agrupados por años, han de numerarse correlativamente y, posteriormente, han de guardarse en cajas de archivo.
21. Las notificaciones recibidas con la indicación de haber sido cumplimentadas en su respectivo Libro de Bautismos, deben ser archivadas en el correspondiente expediente matrimonial, ya numerado en la forma descrita.
22. Las copias de los expedientes matrimoniales destinados a otras Diócesis se enviarán a través de la propia Curia diocesana, que será quien los transmita a la Curia de destino.

7.5.- Conservación y custodia de los libros.

23. Los libros parroquiales se custodiarán en el archivo parroquial, en un armario que proporcione las necesarias garan-

tías de conservación y seguridad, y siempre bajo llave. Sólo el Párroco o su delegado tendrán acceso al armario.

24. En el caso de unidades pastorales formadas por diversas parroquias, los libros parroquiales podrán conservarse en el archivo de una de ellas, con el consentimiento del Obispo.

7.6.- Acceso y consulta de los libros.

25. Corresponde al Párroco o al delegado de acuerdo con lo establecido en el n. 2 expedir certificaciones o copias autorizadas de los asientos o anotaciones registrales referentes al fiel que las solicite.
26. Los certificados o extractos pueden extenderse bien escritos a mano o mecanografiados, pero siempre cumplimentados en el modelo propio de la Diócesis y validados por la firma del Párroco o del delegado de acuerdo con el n. 2, y por el sello parroquial. Los certificados que hayan de producir efectos fuera de la Diócesis han de ser legalizados por el Ordinario. En el caso de que vayan redactados en una lengua no oficial en la Diócesis de destino, se acompañarán de traducción al español.
27. Todos los fieles tienen derecho a recibir personalmente certificaciones o copias autorizadas de aquellos documentos contenidos en los libros parroquiales que, siendo públicos por su naturaleza, se refieran a su estado personal.
28. El interesado, salvo que sea conocido personalmente por el Párroco o el delegado conforme al n. 2, deberá acreditar documentalmente su personalidad, e indicar el fin para el que se solicita la certificación.
29. Podrán expedirse también certificaciones o copias cuando el interesado lo solicite a través del propio cónyuge, padres, hermanos, hijos o procurador legal. En estos casos el interesado deberá, además, indicar los datos identificativos del pariente o procurador y acreditarlos documentalmente.
30. No se expedirán certificaciones o copias autorizadas cuando no quede acreditado el interés legítimo y la personalidad del interesado y, en su caso, del familiar o procurador. Se ha de guardar copia del documento que acredite los referidos datos del interesado y del familiar o procurador.

31. Salvo que disponga otra cosa el Ordinario, la documentación relativa a los registros sacramentales de los últimos cien años ha de quedar cerrada a la libre y pública consulta, ya que es reservada por su propia naturaleza. A partir de esa fecha pasará a considerarse *documentación histórica*.
32. Las solicitudes de datos con finalidades genealógicas referidos a los últimos cien años sólo se atenderán cuando el interesado recabe datos sobre sus ascendientes directos hasta el segundo grado inclusive.
33. En ningún caso se debe permitir la consulta directa, manipulación, grabación o reproducción total o parcial de los libros sacramentales que se encuentren en las parroquias.
34. La microfilmación, digitalización, o cualquier otra iniciativa de tratamiento global o parcial del archivo requerirá la autorización escrita del Obispo.
35. Los libros parroquiales no podrán sacarse del archivo parroquial, salvo en los casos mencionados en el número 24.

Aviso. Cualquier duda sobre la oportunidad de extender certificados o copias autorizadas de los libros sacramentales habrá de consultarse con el Ordinario.

B) Sacraments

1.- El Baptisme.

BAPTISME D'INFANTS

Preparació

1. El rector, personalment o a través d'altres persones, ha de procurar que els pares ³ de l'infant que ha de ser batejat, i també els qui han d'assumir la funció de padrins, siguin

³ En el cas extraordinari de pares/mares adoptants homosexuals, pel bé del sacrament, només un/una hauria de figurar a l'acte litúrgic del Baptisme; l'altre no pot estar considerat ni com a "testimoni". Tanmateix caldria evitar fotos que "testimoniessin" la presència dels dos/dues.

degudament instruïts sobre el significat d'aquest sacrament i les obligacions que comporta (c. 851, 2).

2. Els pares tenen l'obligació de procurar que els infants siguin batejats dintre de les primeres setmanes del seu naixement. Per això, el més aviat possible, aniran a trobar el rector per demanar-li el sacrament per al seu fill i preparar-s'hi degudament (c. 867, 1) (Sínode Diocesà, 80). Si l'infant es troba en perill de mort, ha de ser batejat sense demora (c. 867, 2).
3. Per tal que un infant sigui batejat lícitament, cal que: els pares, o al menys un d'ells o el qui legítimament els supleixi, hi consentin; hi hagi esperances fonamentades que serà educat en la religió catòlica; si no n'hi ha cap, el baptisme ha de ser diferit un cop advertit el motiu als pares.
4. L'infant de pares catòlics, i fins i tot de no-catòlics, en perill de mort rep lícitament el baptisme, àdhuc contra la voluntat dels pares (c. 868). L'infant expòsit o trobat ha de ser batejat, si després d'una acurada investigació no en consta el baptisme (c. 870).
5. Tant com sigui possible, els fetus abortius, si viuen, han de ser batejats (c. 871). Quan hi ha dubtes sobre si algú està batejat, o si el baptisme ha estat conferit vàlidament, i el dubte persisteix després d'una investigació seriosa, el baptisme ha de ser-li conferit sota condició (c. 869, 1). Però en aquest cas, com en el dels batejats en una comunitat eclesial no catòlica (c. 869, 2), és aconsellable consultar prèviament la Vicaria General.

Celebració

El baptisme s'ha d'administrar segons el ritual prescrit en els llibres litúrgics aprovats, excepte en el cas d'una necessitat urgent, en el que cal observar només aquelles coses requerides per a la validesa del sacrament (c. 850), és a dir, l'ablució amb aigua vertadera acompanyada de les degudes paraules de la forma (c. 849).

El rector, a més dels pares i padrins, ha de procurar que no sigui imposat un nom aliè al sentit cristià (c. 855).

Temps

Encara que el baptisme pot ser celebrat qualsevol dia, es recomana que ordinàriament se celebri els diumenges o, si és possible, la

Vetlla Pasqual. Per a no multiplicar excessivament les celebracions baptismals i per tal que la comunitat parroquial pugui ser-hi present, s'ha de fixar, sobretot a les parròquies més grans, un calendari, encara que sigui flexible, de dies baptismals (Sínode Diocesà, 87)

Lloc

El lloc propi de la celebració del baptisme, fora d'un cas de necessitat o si una causa justa no aconsella altrament, és **l'església parroquial pròpia** (cc. 857-859). No s'han de permetre les celebracions particulars del Baptisme, és a dir, aquelles que estiguin motivades per interessos particulars al marge de la comunitat parroquial (Sínode Diocesà, 84)

Llevat del cas de necessitat o que l'Ordinari del lloc ho hagi permès per una causa greu, **està prohibit celebrar el baptisme a les cases particulars i als centres d'assistència sanitària** (c. 860). A ningú és permès de batejar en territori d'altre sense llicència deguda, ni tan sols si es tracta dels súbdits (c. 862).

Per acceptar el baptisme d'un feligrès que no sigui de la parròquia pròpia, cal que es compleixin aquestes condicions: 1) Que consti el consentiment per escrit de la parròquia pròpia. 2) Que els pares acreditin haver assistit a les reunions preparatòries. El millor seria que ho fessin a la parròquia d'origen.- Finalment, en aquests casos, es comunicarà a la parròquia pròpia el baptisme conferit.

Ministre

El ministre ordinari del baptisme és el bisbe, el prevere i el diaca (c.861). Amb tot, la seva administració és una de les funcions especialment confiades als rectors (c.530, 1).

En cas de necessitat urgent qualsevol persona que tingui intenció deguda pot administrar el baptisme, per això cal que especialment els rectors procurin que els fidels sàpiguen batejar com cal (c. 861).

Padrins i testimonis

En la mesura de les possibilitats, al que ha de ser batejat, ha de donar-se-li un padrí, al menys un (c. 872). Ha d'haver-hi **un padrí o una padrina**. Però **pot haver-hi un padrí i una padrina; no dos padrins o dos padrines** (c. 873). Aquest padrí o padrina ha de re-

unir totes i cadascuna de les condicions requerides pel dret canònic (Sínode Diocesà, 86) Les condicions són aquestes:

1. Que sigui designat pels pares del qui ha de ser batejat o pels qui els supleixen o, si falten aquells, pel rector o ministre i tingui l'aptitud i la intenció d'exercir aquesta comesa.
2. Que hagi complert setze anys. Però el rector o el mateix ministre, per una causa justa, pot admetre una excepció.
3. Que sigui **catòlic, confirmat i hagi rebut el sagrament de l'Eucaristia**, i mení una vida congruent amb la fe i la funció que ha d'assumir.
4. Que no estigui afectat per cap pena canònica.
5. Que no sigui el pare o la mare del qui ha de ser batejat (c. 874, 1).

Un batejat que pertanyi a una comunitat eclesial no catòlica pot ser admès en qualitat de **testimoni** de baptisme juntament amb un padrí catòlic (c.874, 2). Els no batejats no poden ser admesos ni com a padrins ni com a testimonis.

Anotació del baptisme conferit

1. El rector del lloc on se celebra el baptisme l'ha de consignar en el llibre dels batejats, esmentant-hi el ministre, els pares, els padrins i, si n'hi ha, els testimonis, el lloc i el dia de l'administració del baptisme, bo i indicant-hi també el lloc del naixement (c. 877, 1).
2. Si es tracta d'un fill de mare no casada, cal anotar el nom de la mare, si consta públicament la seva maternitat o ella mateixa ho demana espontàniament per escrit o davant de dos testimonis. També s'ha d'inscriure el nom del pare, si la seva paternitat és provada per algun document públic o per declaració seva feta davant el rector o dos testimonis. En aquests casos és convenient demanar la certificació civil de naixement o el llibre de família. Si no es prova, el batejat ha de ser inscrit sense cap indicació del nom del pare o dels pares (c. 877, 2).
3. En el cas de **fills adoptius cal distingir entres els pares adoptius heterossexuals i els homossexuals**. Als primers es pot aplicar el que prescriu el cànon 877, 3: "*Si es tracta d'un fill adoptiu, han de ser inscrits els noms dels pares adoptants...*

i els dels pares naturals” (aplicant el cànon 877, 1 i 2) **En el cas que els pares adoptants siguin una parella homosexual**, consultada la Conferència Episcopal Espanyola -Assumptes jurídics- sobre l’anotació, o no, ens va contestar que només es pot inscriure en el llibre de baptismes com a pare o com a mare, a un d’ells o d’elles. L’altra part no hi pot figurar ni tant sols com a “testimoni”. La raó és dedueix del que prescriu el c. 22: “*Les lleis civils a les quals remet el dret de l’Església han d’observar-se mentre no siguin contràries al dret diví, ni el dret canònic no disposi altrament*” Aquest és un cànon aplicable a la llei espanyola de “matrimoni entre persones homosexuals”.

4. Sempre, en la inscripció, i sobretot en el lliurament de certificacions, cal procedir amb discreció per tal de no causar prejudicis, particularment als infants.
5. Si el baptisme no ha estat administrat pel rector de la parròquia ni essent-hi present, el ministre del baptisme, sigui qui sigui, ha d’informar el rector d’on fou administrat el baptisme, per tal que l’anoti segons les normes anteriors (c.878). El qui administra el baptisme ha de procurar que, si no hi ha padrí, hi hagi almenys un testimoni pel qual hom pugui provar la col·lació del baptisme (c. 875). Per comprovar la col·lació del baptisme, si no es perjudica ningú, és suficient la declaració d’un sol testimoni lliure de tota sospita o el jurament del propi batejat si va rebre el baptisme essent adult (c. 876).

Situacions especials

- a) *Pares creients amb poca pràctica religiosa*: El sacerdot, de forma comprensiva, acollidora i dialogant, intentarà suscitar en els pares la seva responsabilitat d’educar cristianament el seu fill
- b) *Pares catòlics casats canònicament, divorciats civilment i casats altra vegada civilment, o altres situacions que no tenen sortida legal canònica*: Després d’acollir aquests pares i dialogar amb ells, un cop aclarida la seva situació cristiana i familiar, si el rector creu que hi ha garanties suficients de què l’infant serà educat cristianament, es pot concedir el Baptisme, prèvia preparació i amb el compromís dels

padrins d'ajudar els pares en l'educació futura. Cal, doncs, evitar l'escàndol i intentar que el fet del Baptisme sigui una ocasió perquè els pares s'apropen a la parròquia

- c) *Pares catòlics casats només civilment o que no tenen cap vincle institucional*: Cal acollir-los també i dialogar sobre la seva situació, ponderant amb calma els motius pels quals demanen el baptisme i la sinceritat de les garanties sobre la futura educació del fill. Si les motivacions no són sòlides i les garanties insuficients –si més no per part dels padrins– no es deuria batejar. Cal fer-los entendre, però, que no es tracta de cap sanció per no estar casats canònicament o una coacció per a que ho facin, sinó de reconèixer que la seva petició, al menys momentàniament, no és “madura” i que és convenient seguir dialogant. Si els pares optessin per casar-se canònicament, s'hauria d'evitar la celebració conjunta dels dos sagraments.
- d) *Pares no catòlics*: Aquest cas necessita un discerniment més clar dels motius de la seva petició. A més a més, les garanties de la futura educació del batejat en la fe haurien de ser molt clares. D'altra manera no es podria batejar.

Baptisme d'infants, fills de pares cristians orientals no catòlics.

La presència entre nosaltres, cada cop més nombrosa, de famílies orientals, fa que sigui freqüent la petició de serveis pastorals per part de persones que pertanyen a esglésies cristianes orientals no catòliques. Per tal de saber com procedir en aquests casos, convé consultar els documents de la CEE. “*Orientaciones pastorales para la atención pastoral de los Católicos Orientales*”, de 17-21 de novembre de 2003, i “*Orientaciones sobre el modo de proceder cuando cristianos orientales no católicos piden servicios pastorales a la Iglesia Católica en España*” que ha elaborat el Secretariat de la Comissió Episcopal de relacions interconfessionals de la CEE.

Aquí destaquem algunes disposicions que fan referència al Baptisme d'infants, fills de pares cristians orientals no catòlics.

- a. Els fills de pares cristians orientals no catòlics poden rebre el baptisme lícitament, si els pares o un d'ells, o la persona que legítimament està en el seu lloc, ho demana i li és física o moralment impossible accedir al seu ministre propi.

- b. L'administració del baptisme per part d'un ministre catòlic a un fidel oriental no catòlic, en les condicions assenyalades abans, **no pot inscriure's en el llibre de baptismes de la parròquia catòlica**; el que s'ha de fer és un certificat que es lliurarà als pares de l'infant i comunicar el fet al Secretari General del Bisbat, el qual l'inscriurà en un llibre de Baptismes especial que guardarà a l'arxiu.
- c. Si els pares cristians orientals no catòlics demanen el baptisme per al seu fill amb la intenció que sigui considerat catòlic i educat en la fe catòlica, caldrà que facin la petició per escrit i que, també, presentin un certificat del seu propi baptisme; d'aquesta manera es determinarà posteriorment la adscripció de l'infant batejat a l'església "sui iuris". **El bateig serà inscrit al llibre de baptismes de la parròquia catòlica, fent constar que el batejat pertany a l'església "sui iuris"**. Si és possible, el ministre d'aquest baptisme haurà de ser un sacerdot catòlic oriental i, a la mateixa cerimònia, farà també la Crismació (Confirmació) i l'Eucaristia, com es fa a totes les Esglésies Orientals.
- d. La certificació d'un baptisme en qualsevol església oriental no catòlica inclou la Confirmació en la mateixa data i lloc que el Baptisme, encara que no es digui explícitament.

BAPTISME D'ADULTS

El Servei Diocesà per al Catecumenat va preparar un "*Expedient d'Iniciació Cristiana d'Adults*" (Sínode Diocesà, 90) per atendre aquelles persones que no van ser batejades en la seva infància i ho demanen més tard (a partir de l'ús de raó). Cal fer tot un procés de preparació i inscripció com a catecúmens mitjançant un "*ritu d'ingrés*", primer, i un "*ritu d'elecció*" després, essent inscrits als llibres corresponents (inscripció, elecció) que es guardaran a la Secretaria General del Bisbat. Per la qual cosa, **s'enviarà al Delegat del Catecumenat la corresponent notificació.**⁴ Acabada la seva formació (dos anys litúrgics -d'Advent a Pasqua-), d'acord amb el programa establert, el catecumen podrà rebre els sagraments de la Iniciació

⁴ A la Secretaria General del Bisbat hi ha impresos-model, tant de l'Expedient de la Iniciació Cristiana d'Adults, com de les comunicacions que cal fer al Bisbat (inscripció en el *Llibre dels Catecúmens* i en el *Llibre dels Elegits*)

Cristiana, segons el *Ritual de la Iniciació Cristiana d'Adults*, i ser enregistrat en els llibres parroquials.

Baptisme i 1ª Comunió

Cada any és més freqüent trobar-nos amb el fet que nens i nenes sense batejar participen en els mateixos grups de catequesi preparatòria de la Primera Comunió en què ho fan els nens ja batejats. Evidentment, no podran participar dels sacrament del cos i Sang del Senyor, si, prèviament, no reben el Baptisme.

La iniciació cristiana dels nens en edat catequètica té el tronc comú de referència en el catecumenat d'Adults; per això el model de la seva iniciació cristiana ha de ser la que es descriu al Ritual d'Iniciació Cristiana d'Adults (RICA) del que han de fer-s'hi les adaptacions per a un catecumenat de nens. Especialment s'haurà de tenir en compte la gradualitat, que expressa la dimensió maternal de l'Església que acull i acompanya i la condició dels destinataris, en concret, l'edat i la seva situació.

En concret, el RICA contempla quatre temps successius: a) "Pre-Catecumenat" o primera evangelització, b) "Catecumenat" destinat a la catequesi integral. c) "Il·luminació i purificació quaresmal" per proporcionar una preparació espiritual més intensa. d) "Mistagogia" o nova experiència dels sacraments i de la comunitat

Els ritus són com a graus, passos, o portes que han de marcar els moments culminants o nuclears de la iniciació, mitjançant els quals el catecumen anirà avançant, travessant portes, pujant escales, per dir-ho així. Els ritus són aquests: a) Admissió al Catecumenat. b) Ritus penitencials. c) Celebració dels sacraments de la iniciació cristiana.

La forma pràctica de procedir es farà segons aquests passos:

- a. L'administració del sacrament del Baptisme a nens i nenes en edat escolar no es farà de manera ràpida o amagada
- b. El Baptisme i la 1ª Comunió podrà fer-se en una mateixa celebració. Però no es obligatori fer-ho conjuntament.
- c. En cas de fer-ho separatament, no hi haurà un espai de temps molt gran entre el Baptisme i la Primera Comunió

2. La Confirmació

Lloc

El lloc habitual de la celebració és l'església catedral o l'església parroquial. Per la dimensió de catolicitat que comporta la gràcia de la Confirmació, que vincula més estretament el batejat a la missió de l'Església, pot ser bo agrupar els candidats de diverses parròquies en una mateixa celebració, principalment quan els confirmands són de la mateixa població o els de cada parròquia són molt pocs (*DPS*, n. 142)

Padrins

Sobre els padrins de Confirmació cal recordar que s'han d'observar els mateixos criteris que hem exposat per als padrins de Baptisme.

Preparació i celebració

1. Al nostre Bisbat, de forma ordinària, hi ha dues vies per accedir a la Confirmació:
 - A) Tres anys de catequesi sobre els sagraments de la Iniciació Cristiana, després de la Primera Comunió, rebent la Confirmació el darrer curs de l'etapa educativa de Primària (12 anys).-
 - B) Inscripció al primer curs de l'etapa educativa d'ESO, i fer –al menys– dos anys de preparació catequètica.
Nota: Els adolescents i adults, però, no batejats, que demanen la confirmació, a més de la catequesi habitual de les dues modalitats anteriors, han de seguir l'itinerari catecumenal segons *el Ritual de la Iniciació Cristiana d'Adults*.
2. El sagrament de la confirmació s'ha de rebre normalment en la pròpia parròquia. Seria bo, no obstant, que algunes parròquies veïnes s'agrupessin celebrant-s'hi de manera rotatòria, sense que cap en quedi exclosa (Sínode Diocesà, 97)
3. La Confirmació es diferirà, previ un diàleg pastoral amb el confirmand i, si convé, amb els seus pares, quan es doni una important carència de formació i d'interès amb la militància cristiana (Sínode Diocesà, 95)

Proposta de Confirmació d'adults

És una proposta adreçada a:

- Joves que no es van confirmar al seu temps
- Parelles que es preparen per al matrimoni i encara no estan confirmats (c. 1065 §3)
- Persones a qui s'ha proposat ser padrí o padrina de Baptisme o de confirmació
- Altres persones adultes que entren en relació amb les comunitats parroquials per diversos motius (per exemple, pares dels infants de la 1ª Comunió, etc.) o que ja hi participen però no estan confirmats.

Les parròquies comunicaran al Servei Diocesà del Catecumenat les peticions; aquest els enviarà les catequesis que han de seguir (5) para la seva preparació.

La celebració es farà a la Catedral la vigília de la Pentecosta (30 de maig)

3. La Penitència.

Facultat d'oïr confessions

Tenen la facultat d'oïr confessions els preveres del clergat secular residents en la Diòcesi que ja la tenien fins al moment actual. També la tenen en tot el territori de la Diòcesi, els preveres membres d'instituts religiosos o de societats de vida apostòlica que resideixen de manera habitual en la Diòcesi que tinguin, rebuda del superior competent, la facultat a la que es refereix el cànon 969, 2

Absolució col·lectiva

En referència a l'absolució "col·lectiva", és a dir, impartida a diversos penitents alhora sense una confessió individual prèvia i amb caràcter general, el Sr. Bisbe jutja que no concorren en el nostre bisbat les condicions requerides al cànon 961; per la qual cosa la forma ordinària de reconciliació sacramental, que ha de facilitar-se per tots els mitjans als fidels, és la confessió individual en les dues formes determinades en el Ritual.

4. L'Eucaristia.

Facultat de celebrar

Tots els sacerdots tenen facultat de celebrar dues Misses el mateix dia, amb causa justa. Els rectors i responsables de les esglésies, amb causa justa, poden celebrar tres Misses els diumenges i festes de precepte. (c. 905, 2). Qualsevol altra circumstància, requereix un permís personal del Sr. Bisbe.

El lloc propi per a les Primeres Comunions

El lloc propi per a les celebracions eucarístiques en les quals es rep per primera vegada la Sagrada Comunió és la pròpia parròquia. (Sínode Diocesà, 112)

Missa pro populo

D'acord amb el cànon 534, i segons Decret de la Congregació per al clergat del 25-VII-1970 (AAS, 63 [1971] 943-944), el sacerdot amb cura d'ànimes “quan ha pres possessió de la parròquia, està obligat (c. 534,3) a aplicar la Missa pel poble a ell confiat, tots els diumenges i festes que siguin de precepte a la Diòcesi. Un rector amb diverses parròquies al seu càrrec, només té obligació d'aplicar una sola Missa per tots els fidels a ell encomanats.

Estipendis

L'estipendi de la Missa està fixat per la Província Eclesiàstica Tarraconense en 10 euros. Els sacerdots que celebren dos o més Misses en un mateix dia, en virtut del cànon 951, poden rebre estipendi per la segona o tercera Missa, aplicant per la intenció del Sr. Bisbe, o per la intenció particular, de tal manera que donin comptes i lliurin l'estipendi al Bisbat a favor del Fons Diocesà de Compensació del Clergat. Recordem que s'ha constituït un “fons diocesà d'intencions de Misses” que intenta ajudar tots aquells sacerdots diocesans que no disposin de suficient nombre d'intencions amb estipendi per a la celebració de la Missa diària.

En el cas que els oferents, prèviament i explícitament advertits, s'avinguin lliurement al fet que les seves almoines siguin acumulades junt amb d'altres per a la celebració d'una sola missa, serà lícit satisfer aquestes ofrenes amb un única missa, aplicada per la inten-

ció “col·lectiva”. Aquesta modalitat, que és una excepció de la llei canònica, és permesa no més de dos cops per setmana (Decret de la Congregació per al Clergat “Mos iugiter”, de 22 de febrer de 1991). En aquest cas el prevere només pot rebre l’equivalent al donatiu (estipendi) d’una almoïna establerta. [Cfr. Decret dels Bisbes de les províncies eclesiàstiques de Tarragona i Barcelona, de 7 de setembre de 2006; BOBT, 2006, pp. 624-626]

Dejuni eucarístic i iteració de la comunió

Una hora abans de combregar, cal abstenir-se de prendre qualsevol aliment i beguda, exceptuant-ne l’aigua i les medicines. Aquesta disposició no afecta els ancians, malalts i els qui els atenen. (c. 919, 1)

El sacerdot que celebra la Santa Missa dos o tres vegades el mateix dia, pot prendre algun aliment abans de la segona o tercera Missa, encara que no hagi passat una hora. (c. 919, 2)

El cànon 917 autoritza a rebre una segona vegada la sagrada Comunió el mateix dia quan se celebra l’Eucaristia, excepte en el cas de l’administració del Viàtic (c. 921,2); l’expressió “iterum” cal entendre-la, segons la interpretació autèntica, com solament una segona vegada el mateix dia.

Exposició del Santíssim Sagrament i reserva eucarística

Els cànons 941-943 estableixen les normes sobre l’exposició del Santíssim, tant amb el copó com amb la custòdia. L’exposició es pot fer de manera habitual a les esglésies i oratoris en els que està permès de tenir reservada la Santíssima Eucaristia, complint les disposicions litúrgiques (*Ritual de la Sagrada Comunió i del culte a l’Eucaristia fora de la Missa*).

Tanmateix, es recorda que:

- a) El ministre de l’exposició del Santíssim Sagrament i de la benedicció eucarística és el sacerdot o el diaca; en circumstàncies peculiars, només per a l’exposició i la reserva, però sense la benedicció, ho són l’acòlit, el ministre extraordinari de la Comunió o una altra persona designada per l’Ordinari del lloc (c. 943)

- b) Durant l'exposició del Santíssim Sagrament no es permet la celebració de la Santa Missa a la mateixa església o oratori (c. 942,2)
- c) Durant l'exposició, les pregàries, cants i lectures han d'organitzar-se de manera que els fidels, amb esperit d'oració, lloïn Crist el Senyor.
- d) Si hem de tenir cura en la custòdia del patrimoni artístic, totes les mesures seran poques en la custòdia del Santíssim Sagrament. Els rectors de esglésies o capelles i tots aquells qui tinguin encomanada la seva custòdia, han de procurar que la clau del sagrari en què és reservada la Santíssima Eucaristia es guardi amb la màxima diligència (c. 938,5).
- e) Així mateix cal guardar en un copó o recipient les Hòsties consagrades, en quantitat suficient per a les necessitats dels fidels, i renovar-les sovint un cop consumides degudament les anteriors (c. 939)

Ministres extraordinaris de la Comunió

Els fidels designats pel Rector per administrar habitualment la Sagrada Comunió han de tenir una **autorització escrita de l'Ordinari del lloc**. Els qui ja la tenen han de sol·licitar la pròrroga un cop finalitzat el trienni corresponent.

Tant en el cas que la Comunió sigui repartida pel sacerdot o diaca o per un ministre extraordinari, instrueixi's als fidels que prefereixen rebre-la a la mà sobre el mode digne en què ha de realitzar-se, el qual ha de manifestar que la Comunió "és rebuda" i acollida, evitant el que aparegui que cadascú se la subministra personalment

5. El Matrimoni

Lloc

Segons el cànon 1115, els casaments s'han de celebrar en la paròquia on un dels contraents té el domicili o el quasidomicili o ha residit durant un mes; per celebrar-los en un altre lloc es requereix llicència de l'Ordinari propi. Per poder celebrar un matrimoni en una capella privada cal la llicència de l'Ordinari del lloc (c. 1228)

Celebrant i testimonis

Segons el c. 1108, §1 “*només són vàlids aquells matrimonis que se celebren davant l'Ordinari del lloc o del Rector o d'un sacerdot o diaca delegat per un d'ells, i davant de dos testimonis*”. Es tracta de dos testimonis “comuns”, és a dir, capaços de testificar sobre el matrimoni celebrat. La seva presència ha de ser simultània, moral i física o corporal. No cal res més que aquesta capacitat humana de testificar sobre l'acte realitzat. En aquest sentit, el *Directori per a l'aplicació dels principis i normes sobre l'ecumenisme* (PCCF, 9 de juny de 1993) explícitament senyala que una persona pertanyent a una església oriental pot ser testimoni d'un matrimoni en una església catòlica i viceversa. Igualment, els membres d'altres esglésies o comunitats eclesials poden ser testimonis en una celebració de matrimoni en una església catòlica i viceversa.

Expedient

En relació a la tramitació de l'expedient matrimonial, tot recordant un cop més els criteris i pautes aprovades per la Tarraconense el 3 de maig de 2001, publicats al nostre Butlletí Oficial (Any 2001, pp. 865-868) ⁵, ara fem les recomanacions següents:

Documentació i formalització

Partides de Baptisme

Dels dos contraents actualitzades i legalitzades si són de fora de la Diòcesi. Si estan batejats a la mateixa parròquia i no cal remetre l'expedient fora de la Diòcesi, és suficient l'anotació clara del llibre, foli i data. Caldrà tenir una cura especial en el cas que algun contraent hagi estat batejat a l'estranger.

-
- 5 Els apartats dels que se'n parla són aquests: 1.- On es pot fer l'expedient ? 2.- Expedient dels nuvis que es casen a la mateixa parròquia on fan l'expedient. 3.-Expedient dels nuvis que es casen a una altra parròquia del nostre Bisbat. 4.- Expedient dels nuvis que es casen en una parròquia fora del nostre Bisbat o que, provinents d'una altra diòcesi, es casen en una parròquia d'aquí. 5.- Mitjos expedients de nuvis que són de parròquies diferents del nostre Bisbat i que han de contreure matrimoni en el mateix bisbat. 6.- Mig expedient d'un nuvi o núvia que ha de contreure matrimoni fora del nostre Bisbat o que, provinent de fora, l'ha de contreure al nostre Bisbat. 7.- Notes marginals dels matrimonis. 8.- Arxiu de l'expedient una volta celebrat el matrimoni. 9.- A l'hora de complimentar l'expedient. 10.- La declaració dels testimonis per a la validesa i la licitud del matrimoni. 11.- La declaració dels nuvis.12- Les proclames o amonestacions.

Verificació de solteria

A les parròquies petites on gairebé tothom es coneix podria ser suficient la declaració de dos testimonis i les proclames. Quan no siguin prou coneguts caldrà afegir un certificat civil de solteria. Les proclames sempre són obligatòries. Si per algun motiu no es poden realitzar, és requereix la dispensa de l'Ordinari

Dades del naixement.

N'hi ha prou amb les fotocòpies del llibre de família o d'una partida de naixement.

Comunicació al jutjat

Segons escrit de la Secretaria General de la CEE, de 14 de gener de 2008, l'Església només està obligada a comunicar al jutjat la celebració del matrimoni canònic, però no a col·laborar en la recollida de dades per a l'Institut Nacional d'Estadística (INE). És per això que no estem obligats, més bé hauríem d'abstenir-nos, a utilitzar uns nous impresos que, entre altres dades que es sol·liciten, figura la nova denominació de "cònjuge A" i "cònjuge B".

També cal recordar l'Art. Vè de l'Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assumptes jurídics. Es refereix a la comunicació al jutjat i diu així: "Inmediatamente de celebrado el matrimonio canónico, el sacerdote ante el cual se celebró entregará a los esposos la certificación eclesiástica con los datos exigidos para su inscripción en el Registro Civil. Y, en todo caso, el Párroco en cuyo territorio parroquial se celebró el matrimonio, en el plazo de cinco días, transmitirá al encargado del Registro Civil que corresponda el Acta de Matrimonio canónico para su oportuna inscripción, en el supuesto de que ésta no se haya efectuado ya a instancia de las partes interesadas"

Situacions especials.

a.- Divorciats

Els divorciats d'un matrimoni civil, han de presentar, també, un certificat literal de matrimoni civil amb l'anotació del divorci, i una declaració jurada de tenir resoltes les obligacions naturals d'aquesta unió. S'enviarà còpia al Bisbat i es concedirà llicència segons el cànon 1071

b.- Cristians no catòlics.

Cal la partida de Baptisme de la seva Església i el certificat de solteria civil. Si són de l'estranger, els documents s'han de traduir a l'espanyol per algun organisme oficial (ambaixada, consolat, etc.). Es faran les declaracions pròpies d'un matrimoni mixt i el rector sol·licitarà la dispensa en carta adreçada al Sr. Vicari General.

c.- Nul·litat de matrimoni anterior.

Revisar si s'ha fet l'anotació marginal a la partida de Baptisme, tant del matrimoni anterior com de la nul·litat. Si fos el cas que es prohibís accedir a noves núpcies sense llicència de l'Ordinari, caldrà gestionar aquesta llicència. És molt important comprovar si a la partida del matrimoni anterior en el Registre Civil està anotada la nul·litat o un divorci paral·lel.

d.- Impediment de consanguinitat.

Afecta només fins als cosins germans. Amb les partides de Baptisme dels dos es veu el vincle que hi ha; no cal, doncs, elaborar un arbre genealògic. Es tramet la sol·licitud de dispensa de l'impediment al Sr. Vicari General que fallarà, si fa el cas, donant-ne l'autorització

e.- Menors d'edat

Si el nuvi té 16 anys i la núvia 14 no hi ha impediment canònic. No obstant, a efectes civils, donat que no poden celebrar-se matrimonis de menors de 18 anys sense obtenir la dispensa del Jutge de 1ª Instància (art. 48 del Codi Civil) o hagin obtingut l'emancipació dels seus pares (és necessari que consti l'anotació en la partida literal de naixement) serà necessari enviar al Bisbat aquesta documentació per concedir la llicència de matrimoni.

f.- No batejats

Poden ser fidels d'una altra religió no cristiana, o simplement no batejats. En ambdós casos hi ha impediment de "disparitat de cultes". En aquests casos cal demanar un document de solteria i realitzar les declaracions que figuren en els expedients matrimonials...

cerciorant-se que es fan amb sinceritat, donat que sovint pertanyen a grups, la moral dels quals és molt diferent a la nostra. Es farà la sol·licitud de dispensa de l'impediment al Sr. Vicari General, enviant la documentació, el qual fallarà, si fa el cas, autoritzant el matrimoni.

Respecte a aquells que vulguin rebre el Baptisme per contraure matrimoni vàlid amb un catòlic, cal seguir el criteri pastoral exposat en el decret de constitució del Catecumenat (Butlletí Oficial del Bisbat, 2002, pp. 575-580)

1. S'iniciarà el procés per a l'admissió al Catecumenat, un cop acceptada la serietat de les seves motivacions
2. Posteriorment, es convidarà el catecumen a contraure matrimoni canònic amb dispensa de disparitat de cultes (*Comm.* 9 -1977- 633; c. 1086, 2) essent l'expressat desig del catecumen d'abraçar la fe catòlica "causa justa" suficient per a concedir aquesta dispensa (c.1125)
3. El matrimoni se celebrarà segons el ritu establert a l'*Ordo celebrandi matrimonium inter partem catholicam et partem catechumenam* (Typis Polyglottis Vaticanis 199, editio typica altera, cap. IV, p. 56-64)
4. El catecumen vàlidament casat amb part catòlica, especialment lligat a l'Església per una pertinença incoativa a ella (c.206,1), podrà així exercir el dret que li confereix el seu particular status jurídic-canònic de ser convenientment iniciat al misteri de Crist fins arribar a la maduresa cristiana amb la recepció dels sagraments de la Iniciació Cristiana: el Baptisme i la Confirmació (cc.225,1; 759) i l'Eucaristia (c.847)

g.- Convé que els expedients dels estrangers es facin conjuntament a la parròquia i a la cúria diocesana.

Si algun dels contraents és de nacionalitat estrangera, a l'hora de fer l'expedient, cal assegurar-se si és o no catòlic, si ha estat casat pel civil o hi ha alguna altra circumstància especial. El matrimoni entre una part catòlica i una altra no catòlica necessita la dispensa de l'impediment de "disparitat de cultes" si la part no catòlica no és batejada (c. 1086) o la llicència si es tracta d'un "matrimoni mixt", és a dir, si una part és batejada però no està en comunió plena amb l'Església catòlica (c.1124-1129) Es donen casos en els dos

sentits (estrangers catòlics i no catòlics) Caldrà, doncs, tenir molta cura amb la documentació presentada, perquè el matrimoni canònic, aquí, té efectes civils. Per als estrangers es demanarà:

- 1) Permís de residència a Espanya o certificat de lliure circulació si és membre de la U.E.
- 2) Partida de naixement amb el número d'identificació.
- 3) Si és catòlic, atestat de llibertat i solteria, atorgat per la diòcesi de procedència. Si no és catòlic, certificat de solteria civil, atorgat pel Registre Civil on hagi residit anteriorment.
- 4) Declaració supletòria, si fa el cas i amb dos testimonis, sobre el seu estat de llibertat.
- 5) Si és cristià, Partida de Baptisme legalitzada.
- 6) Aquesta documentació haurà d'estar traduïda per traductors oficials de l'ambaixada o consolat corresponent

h.- Complimentació de dades i signatures

A l'expedient s'han de complimentar totes les dades dels contraents. S'ha de fer la preparació al matrimoni i les proclames. Les declaracions dels contraents i dels testimonis s'han de signar davant el prevere o diaca, el qual signarà i posarà el segell parroquial

C.- Exèquies i funerals

1.- Normativa de l'Església universal

La normativa de l'Església universal és prou clara: Les exèquies per a qualsevol fidel difunt generalment han de celebrar-se en l'església de la pròpia parròquia (C. 1177 §1)

Es permet a qualsevol fidel, o a aquells a qui correspon de tenir cura de les exèquies del fidel difunt, d'escollir una altra església per al funeral, amb el consentiment del Rector i havent-ho comunicat al rector del difunt (C. 1177 §2)

2.- Normes diocesanes

La celebració exequial ha de ser veritablement fruit de la col·laboració del rector i de la família del difunt. Per això s'ha d'evitar que les empreses funeràries siguin intermediaris entre la parròquia i la família, com si l'enterrament no fos altra cosa que un servei cívic o social (Sínode Diocesà, n. 163)

En les exèquies s'ha de tenir molta cura de les homilies, donada la seva importància temàtica i la que resulta de l'auditori peculiar que, freqüentment les escolta. S'ha d'evitar l'elogi fúnebre; tanmateix pot ser convenient al·ludir breument al testimoni cristià del difunt (Sínode Diocesà, n. 165)

La celebració exequial ha de ser sempre digna i igual per a tots (Sínode Diocesà, n. 166)

A la nostra diòcesi de Tortosa, el Sr. Bisbe –Mons. Enrique Benavent Vidal- ha disposat aquestes normes pràctiques:

- a. De forma ordinària, la celebració de les exèquies s'ha de fer a la pròpia parròquia i amb celebració de la Missa exequial.
- b. El rector parroquial, un cop avisat, convé que faci una visita privada a la família del difunt i, si és possible, fer una pregària
- c. Al tanatori, excepte en els casos autoritzats expressament pel Sr. Bisbe, no es faran celebracions exequials amb Eucaristia. Al tanatori, sí que es podrà fer una celebració de la Paraula de Déu. Tot i això, en aquest cas, s'hauria d'invitar la família del difunt a participar, més endavant, en una Missa a l'església, perquè no seria una celebració completa sense la celebració del Misteri Pascual de Jesucrist, és a dir, del misteri de la seva mort i resurrecció.

La caritat pastoral sí obliga el rector a atendre espiritualment els seus feligresos, sobretot acompanyant-los en els moments de dolor, de la malaltia i davant la pèrdua d'una persona estimada. Per això, la caritat pastoral sí obliga el Mossèn a cuidar molt les celebracions al tanatori quan veu motius per no fer-ho al temple parroquial. Cap prevere o diaca pot ser obligat a celebrar al tanatori.

Els motius per fer alguna excepció han de ser jutjats per l'Ordinari del lloc. La incineració, i la urna amb les cendres, rep el mateix tractament que el taüt amb el cadàver.

D.- Normativa sobre el patrimoni cultural i artístic

1.- Consells per a l'ús i manteniment dels edificis de les esglésies

És palès que hi ha un interès desmesurat a fer obres a l'interior de les esglésies per canviar o millorar l'ornamentació i es deixa de banda la reparació de problemes fonamentals que afecten o poden afectar l'estructura de l'immoble. És per això que aquests immobles han de rebre un ús i un manteniment adequats per conservar i mantenir les condicions inicials de seguretat, habitabilitat i funcionalitat exigides normativament.

S'aconsella, doncs:

- Fer operacions de neteja dels excrements que deixen les aus en les cobertes i campanars
- Fer un repàs periòdic de les teulades dels immobles de les parròquies
- Mantenir l'estanquitat dels immobles, a les inclemències climatològiques i a l'agressivitat de l'entorn, procurant que la vegetació no arrel·li en els paraments de façana i cobertes i que les aus no niïn en els interiors dels edificis
- Reparar la instal·lació elèctrica

2.- Conservació del tresor artístic i arxius

2.1.- Conservació.

S'ha d'atendre amb molta diligència la conservació del tresor artístic i bibliogràfic històric, tenint-ho degudament guardat, en un lloc digne i ben presentat (pensant en possibles investigadors), ventilat i sense humitats i amb la instal·lació elèctrica que compleixi la normativa vigent. Per prevenir possibles robatoris o subtraccions, convé insistir en tenir cura de les mesures de seguretat.

2.2.- Inventari.

És necessari tenir sempre actualitzats els Inventaris del Patrimoni, amb una descripció que permeti la seva fàcil identificació. Seria de gran utilitat tenir gravat en CD-R aquest patrimoni, en-

viant una còpia al Bisbat. Aquesta cura s'ha de tenir, sobretot, en ermites i santuaris sense vigilància, ubicats fora de la població.

2.3.- Concentració d'arxius.

En les parròquies on no resideix el mossèn, si es veu que l'arxiu parroquial no té prou garanties de seguretat es pot optar, sobretot si són llibres de més de 100 anys, de portar-los a l'arxiu diocesà; si més no de guardar-los en la parròquia on resideix el mossèn. En aquest cas s'ha de comunicar a aquesta Delegació el trasllat omplint l'expedient preparat per aquest trasllat. En tot cas mai es permetrà ser guardats en dependències no eclesials.

3.- Actes culturals en els temples

El temple té una finalitat estrictament religiosa i, per tant, el cc. 1210 i 1220 prohibeix en ell tot el que no estigui en consonància amb la santedat del lloc. Excepcionalment es podran fer concerts i exposicions si s'observen les normes següents:

3.1.- Concerts en temples o locals parroquials

- a) Els organitzadors sol·licitaran per escrit el corresponent permís al Rector que, si ho creu oportú, també demanarà la corresponent autorització al Bisbat
- b) Abans de programar un concert, el Rector ha de revisar les peces, tant corals com musicals, que s'interpretaran i, també, la coral o grup que ho farà. La música, o cant, que s'interpreti ha de ser música sacra o religiosa cristiana, o aquella que ajudi a elevar l'esperit humà i cristià. La música d'orgue gaudirà de tractament privilegiat.
- c) La programació respectarà els horaris de culte de la parròquia o el usos del local.
- d) Els organitzadors dels concerts es comprometran per escrit a donar una retribució econòmica en concepte de despeses de personal, neteja, consum elèctric, aigua, reordenació del temple, danys eventuais que poden produir-se i cobertura de responsabilitat civil.

3.2.- Exposicions en temples o locals parroquials

Sempre s'ha de demanar permís a la Delegació Diocesana, exposant el motiu de l'exposició, el material que es vol exposar, els horaris, els preus de la visita i la durada de l'exposició.

4.- Arxiu

- a. El responsable de l'arxiu sempre deixarà treballar als investigadors, els quals s'acomodaran als horaris prefixats
- b. No es podrà treure cap document de l'arxiu
- c. Es permetrà fotografiar el document de treball si hi ha un compromís de no lucrar-se i fer còpies. Les fotos seran sense flas i només podran fer-se de documents solts, tenint en compte l'apartat g)
- d. Podran microfilmarse, en les mateixes condicions, els documents que facin referència al treball d'investigació.
- e. Tant per fotografiar com per microfilmarse s'haurà de demanar permís a la Delegació Diocesana del Patrimoni Cultural i Artístic
- f. No es permetrà microfilmarse tot l'arxiu, ni un volum sencer, o un llibre de protocols si no és per a ús del mateix arxiu.
- g. Es recorda als investigadors l'obligació de dipositar en l'arxiu un exemplar de les publicacions per les quals hagin usat fons documentals de l'arxiu, així com lliurar els clixés de les fotografies i microfilms.
- h. La recerca a l'arxiu històric té una taxa de 60 €, com en el cas de la recerca a l'arxiu històric diocesà (Cfr. Decret episcopal de 8 de gener de 2010)
- i. És important recordar, també, el que s'ha dit al núm.7 d'aquestes disposicions a recordar, referent a qui pot accedir a les dades dels arxius parroquials i el límit de 100 anys per a terceres persones.

5.- Fotografies

- a. No es permetrà fotografiar l'interior artístic del temple o de quelcom que faci referència al temple.

- b. Si es demana permís a la Delegació del Patrimoni Cultural i Artístic, es comunicaran als interessats les condicions gràfiques i econòmiques.

6.- Préstec de peces artístiques per a exposicions o reparacions

- a. Les peces poden ser pictòriques, escultòriques, d'orfebreria, bibliogràfiques o vestimenta.
- b. Si el motiu del préstec és la reparació, aleshores es fotografiarà l'objecte, després se signarà el corresponent document de préstec, especificant les reparacions que s'han de fer, qui les farà i el temps aproximat, tot amb el vist-i-plau de la Delegació Diocesana. Una vegada feta la reparació, al tornar-se cal comprovar com s'ha fet la restauració. Cal posar especial atenció per procedir al daurat o abrillantar peces d'orfebreria, perquè algunes intervencions s'estan realitzant en l'actualitat sobre "plata vella" estan deteriorant de manera greu calzes, copons, creus...
- c. **Molt important!** *Si el préstec es fa amb motiu d'alguna exposició, tant amb l'àmbit diocesà com extradiocesà, prèviament se sol·licitarà a la Delegació Diocesana per part dels organitzadors la corresponent autorització.*

7.- Adquisició d'objectes litúrgics, obres noves i restauracions

- a. Per a qualsevol obra nova o restauració, fora o dintre del temple, (pintures, restauracions, altars nous, retaules, vitralls, etc.) es necessita el vist-i-plau de la Delegació Diocesana del Patrimoni Artístic i a la Delegació Diocesana d'Economia. Per això, abans de començar les obres, s'enviarà a la Delegació Diocesana el projecte signat per un arquitecte o tècnic i la sol·licitud d'autorització, i a la Delegació d'Economia segons la normativa pròpia el pressupost. Ambdues Delegacions enviaran, si s'escau, la corresponent autorització.
- b. Aquesta autorització és preceptiva i, més encara, si el temple ha estat declarat B.I.C, o es és d'especial valor artístic; aleshores també es necessita el vist-i-plau de les Conselleri-

es de Patrimoni corresponent, que ho tramitarà la Delegació Diocesana.

- c. Correspon al Rector (i no als Alcaldes o Corporacions Municipals o altres Associacions tan cíviques com eclesials) la sol·licitud d'obres noves o restauracions. Encara que tots puguin ajudar en la recerca d'ajuts, subvencions, etc.
- d. Per això també s'exigirà el corresponent permís si les obres són subvencionades pels Governos de Catalunya o València, per una institució civil o per persones particulars.
- e. Tanmateix es demanarà permís quan es vulguin adquirir imatges, objectes litúrgics, etc. que comporten moltes despeses. Aquesta disposició també s'aplicarà en els cas de donacions, de regals....
- f. La tramitació per l'exempció de l'IVA cal realitzar-la abans de l'inici d'obres o de compres.
- g. La normativa s'aplicarà de la mateixa manera quan els propietaris, administradors o mantenidors siguin les associacions religioses o germandats.

E) Disposicions econòmiques

1.-Número d'identificació fiscal

El NIF núm. R-4300002-E, correspon al Bisbat, a les parròquies i a altres entitats de la seva demarcació. Cada parròquia tindrà un compte corrent amb una entitat financera, o més si fora estrictament necessari -en principi només un per una parròquia- en el qual figurarà com a titular la parròquia amb el NIF del Bisbat.

2.- Actes extraordinaris d'administració

Són nuls sense l'autorització prèvia escrita de l'Ordinari, a tenor del c. 1281 del CIC, els actes d'administració considerats comunitatament com extraordinaris.

En aquesta qüestió cal atènyer-se al Decret del Sr. Bisbe de 31 de gener de 2011, el qual explicita les prescripcions del c. 1281 referents als actes que sobrepassin el límit i mode d'administració ordinària. Són, doncs, actes d'administració extraordinària i necessiten el consentiment de l'Ordinari del lloc, aquests:

- a. La inversió de diners i els canvis d'inversió fets, sempre que suposin alteració notable en la naturalesa dels béns que s'inverteixin o risc per la inversió, quan el seu valor excedeixi el límit de 10.000,00 euros.
- b. Qualsevol actuació sobre els béns que pertanyen al patrimoni artístic i/o històric
- c. Les contractacions estables de personal, altres serveis com telefonia mòbil i targetes de crèdit o dèbit a nom de la parròquia, i els contractes de lloguer d'immobles propietat del Bisbat o de la parròquia, presentant amb la petició de permís una proposta documentada.
- d. L'adquisició i venda de béns (c. 1292) quan suposi un valor que excedeixi el límit, segons el següent barem en euros, referit a parròquies o entitats que tinguin ingressos ordinaris, segons comptes de l'any anterior

Fins a 2.500,00 €:..... Límit autoritzat.... 1.000,00 €
De 2.500,00 a 4.500,00 € Límit autoritzat.... 2.000,00 €
De 4.500,00 a 7.000,00 € Límit autoritzat.... 3.500,00 €
De 7.000,00 a 13.000,00 € ... Límit autoritzat.... 4.500,00 €
De 13.000,00 a 20.000,00 € .. Límit autoritzat ... 6.000,00 €
De 20.000,00 € en avant..... Límit autoritzat.. 10.000,00 €

Així, tota entitat que durant l'any haurà de fer una despesa extraordinària, és a dir, no contemplada en els pressupostos aprovats pel Bisbat (compra, venda o una inversió financera), i que arribi o superi els 10.000€, haurà de demanar permís d'acord amb el formulari i requisits que estan establerts; es poden demanar al Bisbat, d'acord amb els propis estatuts si en té.

L'aprovació es registrarà pels següents criteris:

- a. De **10.000€ a 60.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i haurà de tenir l'aprovació del Consell d'eco-

nomia, format pel Sr. Bisbe, el Vicari General, el Secretari General i l'Ecònom diocesà.

- b. De **60.000€ a 150.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i tenir l'aprovació del Consell d'Assumptes Econòmics.
- c. De **150.000€ a 1.500.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i tenir l'aprovació del Consell d'Assumptes Econòmics i del Col·legi de Consultors. A partir d'aquesta xifra s'ha de demanar permís a la Santa Seu.

3.- Rendiment de comptes i permisos

Els administradors de béns eclesiàstics dependents directament de l'autoritat diocesana, o sigui, de tota entitat de l'Església catòlica establerta a la diòcesi de Tortosa –tingui el NIF del Bisbat o un de propi- té l'obligació de presentar al Bisbat, dins del termini establert (en general, un mes després de tancar l'exercici), els comptes anuals i el pressupost del curs següent per tal que des del Bisbat s'aprovin, es doni el vist i plau o es doni per assabentat, segons correspongui a cada entitat.

Les parròquies presenten els comptes d'acord amb el programa comptable que té establert el Bisbat i que està homologat al pla comptable de la Conferència Episcopal Espanyola; les altres entitats poden tenir el seu programa, però haurà d'adequar-se al mencionat pla.

Junt amb el tancament de comptes, tota entitat haurà de presentar al Bisbat la fotocòpia de les llibretes en els darrers apunts del banc, o sigui, la conciliació amb les llibretes bancàries.

Els qui tenen un permís extraordinari han de fer els comptes mensualment. Recordem també que, a part del vist-i-plau de la Delegació Diocesana del Patrimoni, referent a les obres de conservació i millora del Patrimoni, pel que fa al pressupost, cal demanar el corresponent permís a l'Administració Diocesana.

Sabent que, per poder treballar en qualsevol lloc, (paletes, electricistes, fontaners, ferrers...) es necessita que presentin a la propietat –en aquest cas a vosaltres- dos certificats:

- a) certificat d'estar al corrent del pagament de la Seguretat Social

b) certificat d'estar donats d'alta a la Seguretat Social els treballadors que realitzaran l'obra.

Si no tenim aquest documentació no els podem deixar treballar fins que no ens ho presentin.

4.- Declaració informativa sobre donatius

Des de l'any 2015, el règim fiscal de deduccions per donatius realitzats a l'Església a l'hora d'elaborar el seu IRPF (Declaració de renda), ha ascendit al 75% dels primers 150 euros donats, i el 30% o 35% a la resta del que s'ha donat en funció que aquesta donació sigui o no recurrent. És a dir, s'hagi donat una quantitat igual o inferior en els dos exercicis anteriors ($2017 \leq 2018 \leq 2019$). Tot això amb un límit del 10% de la base imposable declarada.

Per exemple, una persona que realitzi una donació de 1.000 euros la deducció ascendirà a la quantitat de 410 euros en el cas que hi hagués mantingut aquesta donació de 1.000 durant els anys 2017 i 2018.

Donatiu 1.000,00'.€ a l'any

Part del donatiu	% deducció	Deducció
150,00'.€	75%	112,50'.€
850,00'.€	30%	255,00'.€
A deduir de la declaració		367,50'.€

Donatiu 1.000,00'.€ amb un donatiu igual o inferior els dos últims anys

Part del donatiu	% deducció	Anterior deducció
150,00'.€	75%	112,50'.€
850,00'.€	35%	297,50'.€
A deduir de la declaració		410,00'.€

Respecte a societats o persones jurídiques, la deducció actual pot arribar al 40%.

Ens trobem, doncs, davant un important avantatge fiscal, que exigeix per part nostra ser especialment rigorosos pel que fa al control i acreditació de les donacions rebudes.

- En primer lloc, mitjançant l'expedició del rebut en què es recullin les dades personals i NIF del donant, així com l'import de la donació realitzada.
- En segon lloc, mitjançant l'obtenció i conservació del suport documental de la donació realitzada objecte d'acreditació.
- Cal destacar que aquesta acreditació no comporta massa problemes quan les quantitats obtingudes han estat fetes a través de transferències bancàries, rebuts girats o ingressos realitzats pels donants en comptes bancaris de la nostra titularitat. Així, recordar-vos una altra vegada la pàgina web www.donoamiiglesia.es.

El problema es planteja quan les donacions són realitzades en efectiu.

- No es poden rebre quantitats que superin els 1000 euros.
- Ha de quedar clar que, perquè la donació pugui ser certificada davant l'Agència Tributària per aquest Bisbat de Tortosa, ha de ser ingressada en el compte bancari corresponent a l'entitat que rebí la donació, indicant en el concepte de l'ingrés, la personalitat del donant, i conservant el resguard de l'ingrés a efecte de provar la seva procedència.
- Des del Bisbat se us enviarà un paper per omplir les dades i poder fer aquesta declaració davant l'Agència Tributària (Hisenda).
- La declaració s'ha de presentar abans del 20 de gener de 2020, i afecta als donatius rebuts durant l'any 2019. Les dades remeses amb posterioritat al 20 de gener de 2020, no podran ser incloses en la declaració, amb el consegüent detriment del dret a deducció per part del donant, que per a ser efectiu, hauria de ser objecte d'una declaració complementària posterior subjecta a una multa o recàrrec tributari que ha de ser atès pel subjecte incomplidor. Adonem-nos que, encara que sens dubte no és la intenció dels nostres fidels donants, el benefici fiscal de la deducció comentada constitueix un veritable dret al seu favor, l'exercici del qual, depèn del nostre bon fer.
- Cal comunicar, per tant:

1. Nom i cognoms, raó o denominació social, de la persona física o jurídica que hagi realitzat el donatiu.
2. Número d'identificació Fiscal (NIF) del donant. De les persones jurídiques cal demanar fotocòpia del seu NIF.
3. Import del donatiu o aportació. En cas que aquests siguin en espècie, valoració del que s'ha donat o aportat.
4. Justificació documental de les quantitats percebudes objecte de certificació.

5.- Obligacions tributàries anuals

Per tal de preparar la declaració de l'Impost Sobre Societats corresponent a l'exercici de 2019 us agrairé que envieu a aquesta Administració els documents següents:

- a. Certificació expedida pel Banc o Caixa d'Estalvis dels interessos bruts abonats i retenció de l'Impost Renda Capital (I.R.C.) i saldo mig del compte.
- b. Relació de rendes abonades i moviment de dipòsits de valors (en el cas que n'hi hagi).
- c. Relació de lloguers percebuts corresponents a Habitatges, Locals o altres propietats que siguin de la Parròquia, Bisbat i altres entitats eclesiàstiques (s'entén cedides a tercers) (Confeccionar relació amb detall de cada edifici).
- d. Si s'ha produït alguna compra o venda de finques o edificis, indiqueu-nos la data i import, tant de la compra com de la venda.
- e. **Adjuntar totes i cada una de les factures, de forma individual (una) o col·lectivament (varies) agrupades segons el proveïdor, de l'any 2019**
- f. **Adjuntar totes i cada una de les factures relatives a inversions, millores i reformes realitzades en el temple parroquial, ermites i immobles de la teva parròquia corresponent a l'any 2019**
- g. Cal aportar informació dels lloguers per a fer la liquidació de l'IVA trimestral
- h. Per tal d'evitar successives reclamacions, si alguna Parròquia no està afectada pels punts anteriors, caldrà que ens retorni la present indicant "SENSE MOVIMENT".

6.- Trameses de diners al bisbat

Feu-les per transferència directa al BBVA,
ES72/0182/4332/8102/0032/9310,
indicant el concepte o destinatari i qui fa la transferència.

7.- Trameses de col·lectes obligades

Feu-les per transferència directa a la corresponent entitat bancària, comunicant al mateix temps la tramesa feta

Els números correctes són aquests:

- a.- Càritas: BBVA, ES42 0182 4332 8702 0018 3765
- b.- Mans Unides: BBV, ES32 0182 4332 8202 0032 4452
- c.1.- Missions: OMP, BBVA, ES22 0182 4332 8302 0012 8740
- c.2.- Missions: Missioners diocesans, BBVA
ES94 0182 4332 8802 0026 3678
- d.- Residència Sant Miquel: BBVA,
ES54 0182 4332 8702 0015 5904

8.- Retribució dels sacerdots del Bisbat

Gener 2020 - Desembre 2020

El Sr. Bisbe, prèvia consulta a la Junta de Dotació i Previsió Social del Clergat, s'ha dignat aprovar la **NORMATIVA DIOCESANA DE RETRIBUCIÓ DELS SACERDOTS**, que estarà vigent des de l'1 de gener de 2020 fins al 31 de desembre de 2020, d'acord amb els Estatuts i el Reglament del Fons Diocesà per al Sosteniment del Clergat, aprovats en desembre de 1986, i reformats en setembre de 1995.

Aquesta retribució atén al col·lectiu del Clergat Diocesà:

- a) Sacerdots menors de 65 anys.
- b) Sacerdots pensionistes.

La Junta de Dotació i Previsió Social del Clergat, d'acord amb els Estatuts i el Reglament del Fons Diocesà per al Sosteniment del Clergat, aprovats pel Sr. Bisbe i publicats al BOBT del mes de desembre de l'any 1986 (p.p. 1063-1068), i reformats en data 6 de setembre de 1995, en reunió plenària del dia 1 de desembre de 2015, i amb la posterior aprovació del Sr. Bisbe, ha pres els següents acords:

8.1.- Garantir a tot sacerdot diocesà, per “una o altra via, o per la suma de vàries”, la quantitat de 13.664,10 € a l’any, ó 14 mensualitats de 976,00 €, més la bonificació del 50% de tot treball remunerat i/o el 25% de qualsevol pensió per jubilació o invalidesa

Per confeccionar cada una de les retribucions personals es tindran en compte les normes següents:

8.1.1.- El FDSC aportarà al sacerdot:

- a) **14 mensualitats de 976 €, per un treball o per una pensió (*)**
- b) **El 50% de la gratificació que li correspongui per annexes, distribuïdes en 12 mensualitats.**
- c) **El 50% d’altres gratificacions que rebí el sacerdot, distribuïdes en 12 mensualitats.**

Aquestes gratificacions inclouen:

1. Estipendis: la part personal que correspon, de l’any anterior.
2. Aranzels-votiu: la part personal que correspon, de l’any anterior.
3. Altres gratificacions.

8.1.2. El sacerdot ingressarà al Bisbat el total de les gratificacions que rebí.

- a) Aquestes gratificacions inclouen els tres conceptes descrits en l’apartat anterior c).
- b) Això ho farà al final de cada trimestre (abans del 28 de març, 28 de juny, 28 de setembre i 20 de desembre), fent dos o tres ingressos al compte del Bisbat (ES72 0182 4332 8102 0032 9310 –BBVA-) on consti el nom i cognoms i el motiu: votiu o estipendis o altres gratificacions. **Es farà des de la llibreta de la parròquia, on prèviament haurà ingressat les quantitats corresponents. Comptablement es posarà al 512 estipendis-misses mossens; al 513 aranzels-votiu mossens i al 514 altres gratificacions mossens.**

(*) El sacerdot que rebi remuneració oficial per un treball o pensió

- Si és per un treball, comptabilitzat el 50%, el FDSC aportarà al sacerdot la quantitat necessària fins arribar als 976 €. Així el sacerdot disposarà ja per aquest apartat a) de 976 € més el 50% de la remuneració del treball. Sense perjudici del que li correspongui a més pels apartats b. i c.
- Si és per una pensió, comptabilitzat el 75% de la pensió, el FDSC aportarà al sacerdot la quantitat necessària fins arribar als 976 €. Així el sacerdot disposarà ja per aquest apartat a). de 976 € més el 25% de la remuneració per la pensió. Sense perjudici del que li correspongui a més pels apartats b. i c. del 81.1.1.

8.2.- Les parròquies col·laboraran aportant el 25% dels seus ingressos anuals a l'Administració General del Bisbat, com els anys anteriors, que es distribuirà de la següent manera: el 5% al Fons de Cases Rectorals i locals parroquials i el 20% restant al Fons de Sustentació del Clergat. Acabat l'exercici anual el superàvit del Fons de Sustentació es destinarà al Fons de Cases Rectorals i locals Parroquials.

8.3.- Els Annexos es gratificaran en 79 €, 46 €, 30 €, 21 € i 15 € al mes, segons es tracti del 1r, 2n, 3r, 4t o 5è.

8.4.- El quilometratge fet per atendre pastoralment els annexos s'abonarà a raó de 0,34 € per quilòmetre, dels quals 0,19€ estan exempts de tributació i 0,15€ no.

8.5.- El sacerdot que lliure i voluntàriament no desitgi integrar-se en el FDSC percebrà, no obstant, 150,25 € per 14 mensualitats amb càrrec a aquest mateix Fons.

8.6.- Aquests acords entraran en vigor el dia 1 de gener de 2020, i es perllongarà fins el dia 31 de desembre de 2020.

9.- Assegurances contractades

D'acord amb el que marca la llei i les necessitats de les parròquies, la diòcesi de Tortosa, com la resta de diòcesis de la CEE, té contractat amb UMAS dos tipus d'assegurances per a totes les parròquies.

9.1.- Responsabilitat civil.

Aquesta assegurança està dissenyada per a les activitats pròpies d'una parròquia. Amb ella es cobreixen les responsabilitats civils de:

- l'immoble (pluja, vent, pedregades, neu, robatoris, cristalls trencats, danys per l'aigua, danys elèctrics, panys)
- les activitats que es desenvolupen dins del propi immoble: culte, catequesi, reunions, xerrades, formació...;
- les activitats organitzades per la parròquia a l'exterior, mentre no passin de 48 hores: processons, romeries, Misses de campanya, convivències, trobades, visites organitzades...;
- les de la persona del rector
- les dels col·laboradors parroquials (voluntaris, catequistes... aquells que presten el seu servei a la parròquia),
- les de la realització d'obres menors,
- les causades per productes... com la derivada d'intoxicacions, en el cas d'organitzar una activitat en la que es suposi l'expedició de productes d'alimentació

Cada risc tindrà de forma directa una cobertura d'1.000.000 € per sinistre.

9.2.- Multirisc

Aquets producte cobreix els aspectes més importants que puguin sorgir en els immobles religiosos com temples, ermites, centres parroquials, abadies, etc.

Amb aquesta es cobreix: incendis, explosió, caiguda de llamps, despeses de demolició i escombraries, actes vandàlics o malintencionats, danys produïts per l'aigua...

10.- Taxes i ofrenes a la Cúria i a les parròquies

A.- Taxes a la Cúria diocesana

1.- Legalitzacions de partides	7 €
2.- Certificats.....	7 €
3.- Autoritzacions.....	7 €
4.- Llicències ministerials.....	7 €

5.- Recerca d'un document a l'arxiu històric.....	60 €
6.- Títol de Presbiterat o Diaconat	7 €
7.- Matrimoni	
7.1.- Autorització d'un matrimoni, de fóra.....	15 €
7.2.- Atestat de llibertat i solteria.....	15 €
7.3.- Dispensa d'impediments	15 €
7.4.- Tràmit d'entaulament	16 €
8.- Esmenes de partides	8 €

B.- Règim de costes judicials per a l'any 2020.

PRIMERA INSTÀNCIA (Tribunal eclesiàstic de Tortosa)

Taxes del Tribunal.....	800 €
Honoraris del Peritatge (personal i sobre les Actes).....	400 €
Honoraris dels Advocats: <i>de lliure contractació</i>	

SEGONA INSTÀNCIA (Tribunal Metropolità de Tarragona)

Taxes del Tribunal.....	500 €
Advocats i perits: <i>no intervenen</i>	

ALTRES DRETS I SUPLITS

Rato i no consumat (exclosos drets de Roma i perits).....	750 €
Poders notariais: <i>gratuït</i>	
Certificats i còpies: <i>gratuït</i>	
Exhorts: <i>segons aranzels de la Cúria Diocesana</i>	

PAGAMENTS

Els pagaments poden efectuar-se fraccionats i veure's reduïts fins a la total exempció, sempre que així es justifiqui al Tribunal

C.- Ofrenes a les parròquies

1.- Estipendi de la Missa.....	10 €
2.- Misses gregorianes (10 x 30).....	300 €
3.- Celebració del Baptisme.....	15 €
(4,50 azanzels; 10,50 votiu)	

- 4.- Celebració del matrimoni a la parròquia pròpia.....30 €
(9 aranzels; 21 votiu)
- 5.- Celebració de matrimoni a una ermita, capella
o santuari160 €
- 6.- Celebració de les exèquies.....75 €
(19,50 aranzels; 10 intenció Missa; 45,50 votiu)

D.- Taxes a les parròquies

- 1.- Expedient matrimonial d'un o dels dos contraents 25 €
- 2.- Autorització/delegació de matrimoni, sense expedient ⁶ 25 €
- 3.- Extracte-certificat de partida (sense passar per la Cúria) ..7 €
- 4.- Còpia literal i íntegra de partida..... 10 €
- 5.- Recerca de partida antiga amb finalitat històrica o civil . 15 €
- 6.- Reconstrucció de partida amb assentament registral..... 15 €
- 7.- Tramitació davant la Notaria de testaments fets
a la parròquia..... 15 €
- 8.- Altres certificats.....7 €

ACLARIMENTS

1. En relació a la celebració d'exèquies, la quantitat de 75 € cal entendre-la globalment, és a dir, en ella està inclòs l'estipendi de la Missa pel difunt. Si les exèquies es fan sense Missa, caldrà celebrar-la un altre dia.
2. En canvi, l'ofrena en la celebració del matrimoni, si es fa dintre de la Missa, cal entendre-la per separat, és a dir, 30 € per la celebració del matrimoni i 10 € per l'estipendi de la Missa. (30+10=40)
3. Per la qual cosa, els percentatges de 70%, 20% i 10% que s'apliquen al rector, parròquia i bisbat, respectivament, s'han d'obtenir a partir de 65 € en el cas de les exèquies i 30 € en el cas del matrimoni. Cal tenir-ho en compte a l'ho-

6 El Sr. Rector no està obligat a assistir a matrimonis en llocs de culte (ermites, capelles, santuaris, convents, etc.) que no siguin el propi temple parroquial. En canvi, la seva autorització i/o delegació és necessària per a la validesa (Cfr. CIC c.c. 1109, 1110, 1111).

ra de calcular les aportacions o retribucions anuals al Fons de Sosteniment del Clergat. En concret, aquestes serien les quantitats que cal posar als comptes anuals parroquials, resultants del 30% (20% de la parròquia + 10% del bisbat): *4,50 € pels baptismes; 9,00 € pels matrimonis; 19,50 € per les exèquies*

Tortosa, 31 de gener de 2020.

Francisco García Monforte

Canceller - Secretari General

Crònica diocesana

La delegació de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich, patró el comerç de Tortosa, van celebrar la seua festa

L'Associació Sant Francesc Gil de Federich i la delegació de Missions van celebrar conjuntament la festa del seu patró. L'Associació va organitzar una sèrie d'actes durant els dies 17, 19, 24 i 25 de gener. El divendres 17, una conferència a càrrec de Núria Menasanch sobre "*Crònica de la Tortosa religiosa entre el s. XIX i XX*". El divendres 24, s'organitzà un "*Sopar solidari*" amb l'actuació de La Tuna Folk a benefici del menjador social "Mossèn Sol" de Càritas. Al matí del dissabte 25, repartiment de "*coquetes de Sant Gil*" pels carrers de la nostra ciutat a càrrec de les Pubilles i a la tarda a l'església de la parròquia de Sant Blai un "*Festival insòlit*" amb l'actuació dels músics i compositors: José Mª Chavarria, Albino Tena i el grup d'havaneres "Arrels dels Ports". La recaptació que es va obtenir en aquest acte també fou a benefici de Càritas.

El dia 20, diumenge, la Delegació diocesana de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich van celebrar conjuntament la festa en honor del nostre sant tortosí. A les 11 h. mossèn Josep Ma Membrado, rector de la parròquia del Sant Crist de la Catedral, celebrà l'Eucaristia a la capella de la Mare de Déu de la Cinta, de la qual van participar-hi membres de la Reial Arxiconfraria de Ntra. Sra. de la Cinta i de la Cort d'Honor, alguns regidors, president i membres de l'Associació Sant Francesc Gil de Federich, Delegació de Missions i, un bon nombre de fidels tortosins. La part musical de la celebració fou a càrrec de l'Orfeó Tortosí, sota la direcció del seu mestre Tomàs Simón. Que l'exemple del nostre màrtir ens ajude a ser seguidors de Crist. Preguem pels nostres missioners perquè compleixen la missió que Jesucrist els ha encarregat, portant el seu missatge arreu del món. Que la celebració de l'Eucaristia sigui també de pregària per la unitat dels cristians.

Que l'exemple del nostre màrtir ens ajude a ser seguidors de Crist. Preguem pels nostres missioners perquè compleixen la missió que Jesucrist els ha encarregat, portant el seu missatge arreu del món. Que la celebració de l'Eucaristia sigui també de pregària per la unitat dels cristians.

Al final de la celebració es venerà la seva relíquia i, acte seguit, els membres de la delegació es van desplaçar a la Casa d'Espiritalitat "Sant Enric d'Ossó" per celebrar la reunió reglamentària. Sant Francesc Gil de Federich, fill insigne de Tortosa, sigueu nostre protector.- *Delegació de Missions*

Presentació del llibre "Als 25 anys del concili Provincial Tarraconense"

Amb motiu del 25è aniversari de la celebració del Concili Provincial Tarraconense, el 23 de gener de 2020, va tenir lloc a la Casa dels Concilis, la presentació del llibre "ALS 25 ANYS DEL CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE. Amb fidelitat i amb llibertat".

A la mesa presidencial hi eren els membres que van intervenir en la presentació: Mons. Joan Planellas, Arquebisbe Metropolità de Tarragona i Primat, Mons. Miquel Barbarà, Secretari Adjunt del CPT, Dr. Joan Miquel Bravo, Director de l'ISCR Sant Fructuós, Dra. Montserrat Coll co-autora de la publicació i Sr. Marcel·lí López,

Director de l'Editorial Claret. Com assistents hi eren Mn. Aureli Ortín, co-autor del llibre, membres participants del Concili i alguns invitats.

Mn. Joan Miquel Bravo inicià l'acte agraint la presència del Sr. Arquebisbe i dels assistents i donà les gràcies als autors del llibre. Tot seguit passà la paraula al sr. Marcel·lí López de l'editorial Claret qui després de les salutacions, agrafà a Mons. Joan Planellas haver fet el pròleg del llibre, a Mn. Miquel Barbarà per tot el seu treball conciliar i a Montserrat Coll i Mn. Aureli Ortín, autors del llibre. El CPT parla dels mitjans de comunicació social i ens anima a utilitzar-los per difondre el missatge de l'Evangelí. Amb les respostes a les preguntes fetes als membres conciliaris a qui se'ls demanà la seva col·laboració, s'ha pogut editar el llibre. D'entre tots els consultats cal destacar el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona, el bisbe emèrit de Girona, Mons. Carles Soler i Perdígó i Mons. Joan-Enric Vives i Sicília, arquebisbe-bisbe d'Urgell. Gràcies a tots els qui hi heu col·laborat.

Montserrat Coll explicà que juntament amb Mn. Aureli Ortín van tenir la idea de publicar un llibre amb motiu del 25è aniversari de la celebració del CPT. El Concili Provincial va ser una experiència eclesial intensa. Una responsabilitat i un privilegi que va permetre conèixer i valorar el conjunt de les esglésies amb seu a Catalunya i compartir un temps d'esperança per una Església més encarnada i evangèlica. Respecte els aspectes positius es destaquen: el mateix fet que es convoqués i es celebrés, l'esforç coordinat de les diòcesis per aplicar el Vaticà II, el treball preparatori, la llibertat d'expressió oral, la convergència a favor dels més pobres i marginats, i el marc de pregària i de fe. Es consideren aspectes negatius: que no s'hagin aplicat prou les resolucions, el retard en donar el reconeixement, massa temes, i que no es permetés que el vot consultiu es manifestés en qüestions que depassaven l'àmbit Provincial.

Finalment va cloure l'acte el Sr. Arquebisbe, Mons. Joan Planellas, recalcant que el CPT el podríem considerar com una expressió de l'Esperit, amb una intensitat renovada i una imaginació productiva. L'arquebisbe volgué fer, també, un petit homenatge al arquebisbe Ramon Torrella, qui va tenir una gran audàcia i gosadia a l'hora de convocar el CPT. El llibre que se'ns ha presentat avui ens trasllada a aquest esdeveniment eclesial. Que no sigui només la celebració d'aquest 25è aniversari, sinó esperar i confiar en el nostre futur d'Església. Agraïxo de cor els qui van preparar el Concili i

de tots els qui van intervenir-hi. Moltíssimes gràcies. *Maria Joana Querol Beltrán*

**Recull de notícies,
publicades al setmanari “Vida diocesana”
*Gener 2020***

Jornades de Catequesi a Vic.

Una petita representació de catequistes i seminaristes del Bisbat de Tortosa ens vam sentir com a casa perquè els dies 15 al 17 de novembre el Bisbe Romà Casanova ens va fer d'amfitrió. El SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi) organitzà les 12enes jornades de formació per catequistes al Seminari de Vic, amb el lema “La Catequesi al cor de la comunitat”, entorn del nou itinerari d'iniciació cristiana que s'oferirà de manera gradual durant els propers anys a les Diòcesis.

El Bisbe Toni Vadell, president del SIC, va remarcar que aquesta nova etapa en l'Església és una oportunitat per presentar a Jesús viu a una generació de pares i nens que no han sentit parlar d'Ell.

La Delegació de Catequesi va aprofitar per preparar la trobada per catequistes del nostre Bisbat, que tindrà lloc el 25 de gener de 2020 al Seminari de Tortosa. *La Delegació de Catequesi*

Acció Catòlica General – Secció xiquets.

El cap de setmana, 29 i 30 de novembre i 1 de desembre, més de 40 xiquets de la catequesi de post-comunió de les parròquies Sant Miquel, d'Alcanar; l'Assumpció; de Jesús i Maria; Stma. Trinitat i St. Josep Obrer, de La Ràpita; i Sant Pere; de Benicarló, acompanyats d'un bon equip de monitors i mossens, van viure uns dies de trobada a l'Alberg Sant Enric d'Ossó, a Jesús.

Van ser dies intensos de treball, de xalar i d'aprofundir en les empremtes que nosaltres volem anar deixant en el nostre món, seguint les petjades d'aquell que ve a salvar-nos i ens marca amb la

seva empremta: Jesús de Natzaret. *Acció Catòlica General. Sector de Xiquets*

Parròquia Sant Josep Obrer, Sant Carles de la Ràpita. Celebració dels 50 anys (1969-2019).

Amb un decret publicat al BOB i signat pel bisbe Ricard Mª Carles, el 19 de novembre de 1969 quedava constituïda la parròquia de Sant Josep Obrer, al Barri de La Ràpita.

El mateix dia de l'aniversari es va celebrar l'Eucaristia per tots els difunts que ens han precedit al llarg d'aquests 50 anys. Els seus noms, escrits en papers al presbiteri, ens han acompanyat en totes les celebracions. Divendres següent, en el marc de la Vetlla de Pregària ben participada pels joves, van veure un resum fotogràfic del que ha estat la vida de la nostra parròquia.

Els primers anys les celebracions de la comunitat es vivien en un magatzem al costat de l'actual temple parroquial. Ho recordaven Mn. Josep Mª Tomàs, molt vinculat als inicis d'aquesta nova parròquia, i Mn. Paco Vives, el primer rector. L'Eucaristia de l'aniversari tingué lloc diumenge 24 en una església de gom a gom, que feia visible la realitat de la comunitat. El cant i l'alegria, la pregària i l'agraïment marcaren el to. El Sr. Bisbe ens va convidar a continuar creant comunitat per seguir de més a prop el Crist. També l'alcalde de la ciutat ens va acompanyar.

Després, 230 persones ens vam aplegar al Pavelló Firal per compartir un dinar de fraternitat que posava punt i final a la celebració dels 50 anys de la parròquia de Sant Josep Obrer. *Parròquia Sant Josep Obrer*

Finalitzats els treballs de restauració del monumental retaule de Santa Anna.

El retaule de Santa Anna, una joia de l'art barroc de la catedral de Tortosa. Antigament dedicat a Sant Ruf d'Avinyó, és un formidable retaule fet en fusta d'alba tallada, policromada i daurada, obrat pels escultors Isidre Espinalt i el seu fill homònim, entre 1728 i 1732.

La intervenció, dirigida pel Centre de Restauració de Béns Mòbils de Catalunya (CRBMC) i promoguda pel Capítol de la Cate-

dral i el Bisbat de Tortosa, ha consistit principalment en corregir les greus deficiències i retirar els estrats de brutícia que amagaven els colors i la brillantor de la dauradura originals.

El cost fins el moment és de 84.150,00 €. El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya n'ha aportat enguany 21.344; la Diputació de Tarragona, 12.000; i la resta el Bisbat de Tortosa. El CRBMC s'ha encarregat de l'assessorament i de la direcció tècnica.

Actualment, les 56 peces del retaule esperen la tercera i última fase d'intervenció, que consistirà en el muntatge en el seu emplaçament original. Una operació de gran complexitat per les dimensions del moble. El Capítol de la Catedral i el Bisbat de Tortosa organitzaran una campanya de micromecenatge per contribuir al finançament de la restauració del retaule.

S'ha acabat el Curs Alpha a l'Hospitalet de l'Infant.

Després de tres mesos del seu inici, la parròquia de Sant Pere de l'Hospitalet de l'Infant ha completat el segon Curs Alpha que s'ha dut a terme enguany al poble. La mitjana de les trobades ha estat de quinze a vint persones, de les quals tretze eren convidades. Els cursos s'han dut a terme a un dels locals del Port Naútic, la qual cosa ens ha permès interaccionar amb la gent que hi passava.

El curs ha acabat amb els participants molt emocionats i contents, amb la intenció de continuar fent grups més enllà d'Alpha i consolidar tant l'amistat com alguns dels temes de fe que han anat apareixent durant el curs. Aquests tres mesos hi han hagut moltes emocions, retrobaments i petits canvis en algunes persones. L'esforç com a instruments de l'Esperit ha valgut la pena, per la qual cosa l'equip de Alpha ja està preparant el proper curs, que començarà el proper 18 de gener. *Mn. Jordi Salvadó*

Conferència Episcopal Espanyola

Comisión permanente

Nota y rueda de prensa final

La Comisión Permanente de la Conferencia Episcopal Española (CEE) se ha reunido en Madrid los días 28 y 29 de enero. Con este encuentro se cierra el trienio 2017-2020. En la próxima Asamblea Plenaria, que tendrá lugar del 2 al 6 de marzo de 2020, se renovarán todos los cargos de la CEE, excepto el de secretario general. La renovación se hará conforme a los nuevos estatutos de la Conferencia Episcopal, que ya han recibido la Recognitio de la Santa Sede. Por ello, se ha estudiado en la Permanente el nuevo organigrama aprobado en la Plenaria de noviembre de 2019, sobre el que se realizarán las próximas elecciones.

El secretario general de la CEE, Mons. Luis Argüello, informa el miércoles 29 de enero en rueda de prensa sobre los trabajos realizados.

Columbarios en las Iglesias

Los obispos miembros de la Comisión Permanente han estudiado los Informes de la Junta Episcopal de Asuntos Jurídicos y del Servicio Jurídico Civil de la CEE sobre las condiciones que se requieren para construir columbarios en las Iglesias. Se ha acordado elaborar una Instrucción sobre la pastoral del acompañamiento de la muerte y la fe en la resurrección.

Congreso de Laicos 2020

También ha recibido información sobre los últimos preparativos del Congreso de Laicos “Pueblo de Dios en salida” que se celebrará del 14 al 16 de febrero de 2020. Este Congreso está planteado para 2.000 personas en las que estarán representadas las diócesis, movimientos y asociaciones laicales. Han trabajado previamente sobre el *Instrumentum Laboris* (IL) que recoge las aportaciones de 2.485 grupos, integrados por más de 37.000 personas de toda la geografía española. Los grupos han reflexionado conjuntamente y han podido compartir ideas y propuestas en torno a la vocación y misión de los fieles laicos en el contexto de nuestra sociedad y nuestra Iglesia.

Otros temas del orden del día

Los obispos de la Comisión Permanente también han dialogado sobre la programación de la visita de una delegación de la Conferencia Episcopal Española a la sede de la COMECE en Bruselas. La Comisión Permanente ha decidido ofrecer esta posibilidad al ejecutivo resultante de las próximas elecciones.

Se completa el orden del día con la aprobación del temario de la próxima Asamblea Plenaria. Los obispos han recibido información sobre diversos asuntos de seguimiento, temas económicos y las actividades de las Comisiones Episcopales. Además del habitual capítulo de nombramientos.

Nombramiento de consultores de la Biblioteca de Autores Cristianos

La Comisión Permanente ha nombrado al nuevo Consejo editorial de la Biblioteca de Autores Cristianos (BAC). Los nombres han sido propuestos por el director de la editorial, Jesús Pulido.

El Consejo ha quedado constituido con los siguientes miembros, por un periodo de cuatro años:

- D. Martín Gelabert Ballester, sacerdote de la Orden de Predicadores. Catedrático de la Facultad de Teología de Valencia.
- D. Armand Puig i Tàrrach, sacerdote de la archidiócesis de Tarragona. Catedrático de la Facultad de Teología de Barcelona.

- D. Gonzalo Tejerina Arias, sacerdote de la Orden de San Agustín. Catedrático de Teología Fundamental de la Universidad Pontificia de Salamanca.
- D. Gabino Uríbarri Bilbao, sacerdote de la Compañía de Jesús. Catedrático de la Facultad de Teología de la Universidad Pontificia de Comillas.
- D. Enrique Bonete Perales, laico de diócesis de Salamanca. Catedrático de Filosofía Moral en la Universidad de Salamanca.

También se han aprobado los siguientes nombramientos:

- Da. Esther Barba Parreño, laica de la archidiócesis de Sevilla, como presidenta general del Movimiento de Acción Católica “Juventud Obrera Cristiana” (JOC).
- D. Antonio Escolano Hernández, laico de la diócesis de Cádiz y Ceuta, como presidente de la “Federación de Scouts Católicos de Andalucía”.
- D. David Baldoví Sánchez, laico de la archidiócesis de Valencia, como presidente de la “Federación d’Escoltisme Valencià”.
- D. Pablo Garamendi Lecanda, laico de la diócesis de Bilbao, como presidente de la Federación Española de Hospitalidades de Nuestra Señora de Lourdes.

Tarraconense

Concilio Provincial Tarraconense 25 años: 1995-2020

Este año 2020 se conmemora el 25 aniversario del Concilio Provincial Tarraconense, un gran acontecimiento eclesial en nuestro celebrado entre los meses de enero y junio de 1995.

El Concilio fue inaugurado en la Catedral el día 21 de enero de 1995, día en que la ciudad de Tarragona celebraba la solemnidad de los santos mártires Fructuoso, Augurio y Eulogio, y se cerró solemnemente en la misma Catedral el día 4 de junio de ese mismo año. Tomaron parte las ocho diócesis con sede en Cataluña que había entonces: Tarragona, Girona, Lleida, Solsona, Tortosa, Urgell, Vic y Barcelona, esta última participante con una autorización especial de la Santa Sede de donde dependía directamente.

Desde el principio, la preparación del Concilio Provincial tuvo una dimensión claramente evangelizadora y espiritual. El arzobispo Ramon Torrella, en la presentación de la Consulta previa sobre posibles temas para conocer los anhelos y esperanzas del pueblo de Dios, expresaba: «Os pido que valore cada uno de los posibles temas con espíritu de discernimiento y de oración. Examinemos nuestras motivaciones: que no nos mueva nada más que el amor a Cristo y el bien de las personas, y preguntémonos qué pide el Espíritu en nuestras Iglesias».

Por la tarde, en la Catedral, se celebró la misa pontifical de San Fructuoso presidida por el Sr. Arzobispo y concelebrada por el Capítulo de la Catedral, por los sacerdotes de la ciudad y de la archidiócesis con el acompañamiento musical del Coro y Orquesta de los Amigos de la Catedral. También se contó con la participación del Dr. Nicolau Condrea, arzobispo ortodoxo rumano de Estados Unidos de América y metropolitano ortodoxo rumano de las Américas; el Dr. Vasile Valtaretu, rector de la parroquia ortodoxa rumana de los Santos Calinico de Cernica y Fructuoso de Tarragona acompañado por su hijo, Sr. David Valtaretu.

La celebración se inició, como es habitual, con la procesión de entrada y el traslado de la arqueta con las reliquias desde la capilla

de san Fructuoso hasta el presbiterio, donde fueron colocadas bajo el altar.

En la homilía, el arzobispo Joan reflexionó sobre el martirio, palabra griega que etimológicamente significa «testigo». «El martirio cristiano es dar la vida con consentimiento libre. [...] No quiere decir que los mártires no les guste la vida, que no valoren lo que tienen que dejar, y muy especialmente las personas que aman. Sin embargo, ante el dilema, no están dispuestos a renunciar a la fe», expresó. El prelado apuntó que «el martirio no es nunca una opción personal. No se debe buscar. Es un don que se recibe, se acoge y abraza. La virtud más propia de los mártires no es coraje sino la esperanza, la confianza total en Dios».

Mons. Planellas también hizo referencia a la inauguración del Concilio Provincial Tarraconense, hace veintidós cinco años. «Hoy iniciamos solemnemente este aniversario que la iremos celebrando y recordando durante estos meses, hasta el próximo día 30 de mayo, víspera de Pentecostés, con una celebración eucarística aquí mismo con todos los obispos de Cataluña».

Antes de concluir la celebración, el Arzobispo ortodoxo rumano, Dr. Condrea, dirigió unas palabras a los presentes manifestando su alegría de poder compartir la memoria de estos santos en Tarragona. Agradeciendo al Sr. Arzobispo su atención hacia la comunidad ortodoxa rumana en la archidiócesis le entregó como obsequio un diploma y una cruz metropolitana americana, la distinción más alta de la comunidad ortodoxa rumana.

La celebración finalizó con la veneración de las reliquias de los santos mártires tarraconenses y el canto de los Gozos.

XXXIX Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Menors d'Espanya

Del 17 al 19 de gener va tenir lloc la XXXIX Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Menors d'Espanya, organitzada per la Comissió de Seminaris i Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola. La trobada va tenir lloc a la casa d'exercicis de l'Anunciació (Esclaves de Crist Rei) de Madrid.

Hi van ser presents el President de la Comissió l'Arquebisbe d'Urgell Mons. Joan-Enric Vives, i els bisbes auxiliars de Madrid,

Mons. Jesús Vidal, i de Cartagena, Mons. Sebastián Chico, amb el Director del Secretariat de la Comissió, Rv. Sergio Requena. De Catalunya hi va participar el formador de l'Arxidiòcesi de Barcelona, Mn. Jordi Domènech.

Van participar com a ponents el Rector del Seminari d'Àvila, Dr. Gaspar Hernández Peludo, sobre la finalitat i les tasques dels Seminaris Menors segons el nou Pla de formació dels Seminaris d'Espanya "Formar pastors missioners", així com la responsable de l'equip d'innovació EBI de la "Fundació Lezama", Sra. Oihana Llovet Díaz, i el Rector del Seminari Menor d'Ourense, Rv. Segundo Fernández Movilla, que presentaren la renovació innovadora pedagògicament aplicada al seu Seminari segons el mètode EBI. També el director del secretariat de la Comissió Rev. Sergio Requena sobre cinema i formació dels seminaris. La temàtica de les ponències era: «El nou pla de formació sacerdotal per als seminaris» i «El seminari menor en la promoció d'una cultura vocacional»; «El sistema pedagògic EBI i la personalització de l'ensenyament» i «L'adaptació del sistema EBI a la Pastoral Vocacional del Seminari menor»; i «Acompanyar per discernir: el cinema com a ajuda i mitjà». Tres Rectors dels Seminaris Menors de Saragossa, Còria-Càceres, i de Zamora van participar en una taula rodona el diumenge 19, sobre els reptes que avui comporta la gestió formativa del Seminari Menor a les seves Diòcesis i el camí cap a la renovació del Pla formatiu dels Menors.

Des de fa molts anys ja, aquestes Jornades ofereixen als rectors, formadors i directors espirituals dels Seminaris Menors la possibilitat d'actualitzar-se i de posar-se a el dia sobre les novetats. Aquest any la major novetat és el nou Pla de formació, que si bé està pensat per al Seminari Major també té una part per al Seminari Menor, com a lloc d'acompanyament i formació vocacional. I el Sistema EBI, que també es presentava als participants, és un mètode pedagògic basat en la personalització de l'ensenyament que cerca com a punt de partida la comprensió de les motivacions, coneixements i habilitats de cada alumne, per tal d'aconseguir un major aprenentatge i el màxim potencial de cada un d'ells. La trobada i la comunió entre els rectors i formadors, acompanyar-los, que sempre ajuda molt i és enriquidora. L'objectiu últim és la millora de la formació en els Seminaris Menors.

Noticiari i comunicats

Mons. Vicente Juan Segura, nombrado obispo auxiliar de Valencia

La Santa Sede hizo público a las 12.00 horas del día 18 de enero de 2020, que el papa Francisco había nombrado a Mons. Vicente Juan Segura obispo auxiliar de Valencia. Así lo comunicó la Nunciatura Apostólica en España a la Conferencia Episcopal Española (CEE). Mons. Juan Segura es en la actualidad obispo de Ibiza. La Santa Sede le ha asignado la sede titular de Armentia.

Mons. Vicente Juan Segura nació el 22 de mayo de 1955 en Tabernes de Valldigna (Valencia). Realizó los estudios eclesiásticos en el seminario de Valencia y en el Real Colegio Seminario de Corpus Christi. Fue ordenado sacerdote el 24 de octubre de 1981. Es doctor en Derecho Canónico por la Pontificia Universidad de Santo Tomás de Aquino de Roma (1988) y en Derecho Civil por la Universidad de Valencia (1989). Realizó los estudios diplomáticos en la Pontificia Academia Eclesiástica entre 1985 y 1988. El 1 de julio de 1988 ingresó en el Servicio Diplomático de la Santa Sede.

Obispo de Ibiza desde 2005

Tras su ordenación sacerdotal y antes de comenzar los estudios diplomáticos, entre 1981 y 1985, fue vicario parroquial en S. Antonio Abad, de Cullera, en la archidiócesis de Valencia. En el Servicio Diplomático de la Santa Sede ha desempeñado los cargos de secretario de las Nunciaturas Apostólicas de Costa Rica, de 1988 a 1990; en Marruecos, de 1990 a 1991; y en Mozambique, de 1991 a 1994. Desde 1994 hasta su ordenación episcopal, en 2005, era consejo de Nunciatura, jefe de la sección de lengua española de la secretaría de Estado de Su Santidad. Durante este tiempo era, además, cooperador parroquial en la parroquia de San Melchiade en Roma y capellán de las Hermanitas de los Ancianos Desamparados.

El 22 de enero de 2005 se hacía público su nombramiento como obispo de Ibiza. Recibió la ordenación episcopal el 14 de mayo del mismo año.

En la CEE es miembro de la Junta Episcopal para Asuntos Jurídicos desde 2008. Desde 2011 hasta 2014 estuvo adscrito a la Comisión Episcopal de Patrimonio Cultural. Además, ha sido miembro de la Subcomisión Episcopal para la Familia y la Defensa de la Vida desde 2005 hasta 2008.

Necrològica

Sra. Pilar Talarn i Julià

11 de gener de 2020

El dia 11 de gener de 2020 moria a l'Hospital *Verge de la Cinta*, de Tortosa, la Sra. Pilar Talarn Julià, de Sant Carles de la Ràpita, viuda de Camilo García Lozano, de La Roda (Albacete) Era mare de tres fills; Camilo, Fernando i Carlos Luis, prevere del nostre bisbat de Tortosa, rector de la parròquia *Sant Bartomeu*, de Benicarló i canonge del Capítol de la SECBT. Tenia 89 anys

La Missa exequial es va celebrar el diumenge 12 de gener, a la parròquia de la *Santíssima Trinitat*, de Sant Carles de la Ràpita, ciutat on va néixer. Presidí la celebració el Sr. Bisbe de la diòcesi, Mons Enriquer Benavent Vidal. Concelebrà el seu fill Carlos Luís, el rector de la parròquia Rev. Carlos París Escura, i uns 35 sacerdots. El prelat es referí a tres notes d'aquesta mare de família; el dolor que ha significat la seva pèrdua, l'agraïment a Déu per haver atès els seus fills tants anys, i l'esperança d'una nova vida prop de Déu i en la futura resurrecció.

Cal notar, així ho destacà en les paraules de comiat Mn. Carlos, la presència i l'acompanyament de molta gent amiga i coneguda, de la Roda, de Barcelona, de València, de la pròpia ciutat de Sant Carles, i d'altres poblacions on ell ha exercit el ministeri sacerdotal: Tortosa-Verge dels Dolors, Tortosa-Seminari, El Perelló, Bítum, Tivenys, i Benicarló-Sant Bartomeu. Acabà amb una preciosa oració del sant Papa Joan Pau II:

“Señor, cuando venga el momento del “paso” definitivo, concédenos afrontarlo con ánimo sereno, sin pesadumbre por lo que dejamos. Porque al encontrarte a Ti, después de haberte buscado tanto, nos encontraremos con todo valor auténtico experimentado aquí en la tierra, junto a quienes nos han precedido en el signo de la fe y de la esperanza”.

Sumari

BISBAT

Sr. Bisbe

PARAULES DE VIDA: Es van prostrar i el van adorar	3
La pau com a camí d'esperança.....	4
Preguem per la unitat dels cristians	6
Diumenge de la Paraula de Déu.....	7
Se postraron y lo adoraron.....	8
La paz como camino de esperanza	10
Oremos por la unidad de los cristianos.....	11
Domingo de la Palabra de Dios	13
Activitats de D. Enrique Benavent Vidal, bisbe de Tortosa. <i>Gener 2020</i>	14

Secretaria General

Disposicions a recordar. Any 2020	15
---	----

Crònica diocesana

La delegació de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich, patró el comerç de Tortosa, van celebrar la seua festa	60
Presentació del llibre "Als 25 anys del concili Provincial Tarraconense"	61
Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana". <i>Gener 2020</i>	63

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Comisión permanente

Nota y rueda de prensa final.....	66
-----------------------------------	----

TARRACONENSE

Concilio Provincial Tarraconense, 25 años: 1995-2020	69
XXXIX Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Menors d'Espanya.....	70

NOTICIARI I COMUNICATS

Mons. Vicente Juan Segura, nombrado obispo auxiliar de Valencia.....	72
--	----

NECROLÒGICA

Sra. Pilar Talam i Julià, 11 de gener de 2020.....	74
--	----

Disponibile

Disponibile

Disponibile